ملاعاتو او کلتور وزارت

نشرات

هقي کتاب خپرولو موسسه

دسمو خپرودنې البلالي شمېره ۱۰ وياړ

امثال و حکم

ـسسو ری ه عمی اد ـکیدوواکاور ىرحه اود سموںفام

د احماعی ىفکر ـراوسسو ىوىو ەحمله کی داو لسی ادب د

دحىلەو عاىکو ـسانسلی ـوەعوره مىا حه ـ سمو مىلو ـو،

امااو اوحکمو سسه مىه ـحمرەـەحه ـدی رىی ه مطاالعا ـر

کسی اوی فصل او ـــاـحوړوی ىدی ىرحه کسیهعه

ىسعاب حه ىراوسىه وریسویدی ـحىل حجم ىه احاط دحمړی

حاوىداو ىه ـامکاعىب ممو حهکوی حه ىدعه سا حه کسی

حمل مطالـعاب ىورهـم ىرا حکړی اوسحه ىی افعا ىیهواسی

اوپاىدی کړی ىر حو ىی دسىو رىی دی دری ىر حی

احرکدواو سره ـدی ر ىی ـعلمی اوادى ىحصفا ىو ـه

ىلىه هکسی حمله ملی وحىسهاـاکړی وی داطلا عاىو او

کلىور ورارب ـحمهوری ـو لىـدکلىوری ىالسسی ىه ریا کسی

دسسوری ـاىکساف او هوىی ىهحقله حىلو مهمو ملیوطاىهو

سخنی خبری

د پښتو متلونو (امثال وحکم) مجموعه مې د خپلو دوستانو په مرسته وروسته له څو کالو زیار نه پس او څیړنه کړه په دغه مجموعه کې د پښتونو هغو لکه ګل محمد نوري، د ښـــــ ـحمد رواك او نورو آثار وکتل او له نورو سره مې په تله کړل همدارنګ د پښتورنو ولا یا تو له متلو تلو ګوتو څخه مې د دوی اصلي اصطلاحات د پښتوارې، حکم او امثال په ترتیب سره، وکښل زما په ګروهه د امثلو په او اصطلاحات د پښتوارې حکم او امثال کښل کېږي

د پښتو متلونو دا مجموعه چه د دری زره دری سوه څخـــه زیاته ده څه ما په ټول زیار پـه اصلي بڼه رانوله کړې ده او تر وسه مې زیار ایستلی څـــې د خلکو اصلي اصطلاح و لیکـــل شي ماټوره هیله دا وه چې (موضوع) له مخې متلو په وائکم خو د ټوري مسعو لنبا او دوخت د لنډوالي له کبله مې دا کار ونه کړای شو هیله کوم چې نور محترم لیکوالان به دغـــه نقیصه لیرې کړي

دغه کتاب تالیـــف د افغانستان د ښلو تلو ر ـــو ملونو په اړه کی نوه تلـــه مجموعه ده چه د علم مینا نو به وړاندې کېږي البته دغه کار څخه مخه مې نور اثر د دری د امثال وحکم په نامه لیکلـــی دی دواړه ښـــــو او ډیری کتابونه د لوړې او دوهم ټوك په څیر نر بست سره اود هوا ډورو مخلي رښو متلو تولنارې د ډیرم ټوك ټر کښی لا نه دی شولی دی په دغه ډول په کار کښی څښو ملګرو حصو صادق ساعلی محترم نصر الله د ښنو ټولنی ناست عړی زیار او مرسته درته له کومی ښایم او ور په کورودانی وایم په دای کښی هیله کوم چې د دغی مجموعی په لیکلو سره وکړای شـــم د ګران هیواد افغا نســـــــان فولکلور په د نوحه حد مـــــــت مصدر وګرځم

په درناوی

عبادالله (سهرا بی)

په دکلکی ناملرپی له لاری ای په کابل کی د پښتو ژبـــې د
تحقیقاتی مرکز د پاسنۍ سـه‌درسل کی د پښتو ژبی د نورو
تقه‌مینو نو دحاتولو په سلسله کی دی ژبی داممالو او حکمو
دعه مجموعه هم وړاندی کوی‌چه د شیـــخ د کتـاب خاتولو
مــوسسی خـــیــر ه کـــړی ، او ـــد عـــه ـــر حـــه کـــې
پښتو ژبی د علمی او ا ـــــی‌سعاتو دوړاندی تـــو لو او
دراحیما اوتعویتی دپاره خــــل‌ځان او نورو هغو علماؤ ، او
ادباؤته داوی خدای ـــــه‌دلارباب خدمت توفق عطا ړی
چه ددی لاره کښی په تحقـــیق‌اومطالعه لګیا دی

پوهاند دوکتور نوین

داطلاعاتو او کلتور وزیر

پښتو متلونه

په پښتو ادبیاتو کې چې څرګند او لنډ نه وو نو انسانانو د متلونو ډېر لپاره ځينې نښې او اشارې په کارولې د دغه علامو په لړ کې ځينې نښې داسې هم وې چې د خلکو ډېرې زياتې خوښېدلې په نتيجه کې همدا خوښ کړل شوې وینا وې او یا اشارې د متلونو په څېر پاتې شوې کله چې څرګندې او لنډ سخ نه راغی نو نه دغه وخت کښې سایسنه او د متلو ور جملې سینه په سینه او یا دلیل په صورت کې له یوه نسل څخه بل ته پاتې شوې هرڅنګه چې د هغوی ټول مطالب ځایو لا ی نښې نو د دغه ګړاو د لرې کېدو لپاره لیک یوازینی وسیله ده چې د معنی څخه پک کلمات او افکار قاعده پر سم ټاکي او نه دې ټول دورک کېدو څخه ژغورل کېږي

په وروستیو وختونو کې پوهانو او علماؤ په دې باور دي چې ټول ادبي موضوعات دې په یوه ځانګړې ترتیب سره راټول شي او د ترتیب لپاره ومعیارونه ټاکلي چې د هغې له مخې مطالب د حدودو څخه ونه وځي دوی په دې ګروهه وو چې دا نښې کلمات او ټاري چې عامه خلک د هغې له سکاره ګولو څخه بې برخې وي او یا په بله وینا کتابي وي . که څه هم دا نکي په ټول داب کښې دارست ورځې اوهرو مرو په ادبياتو کې به معیار موجودوي خو د دغه په څنګ کې دا تعریف ژبه هم د متلو موجودانو سره باید برخمرئی او کتنې لاندې ونیول شي . له نیکه مرغه په دغه وروستیو وختو کې د ملي ادب او فولکلور لپاره ډېره زیاته پاملرنه شوې او په دغه باب پراخه تحقیقات تر سره کړي .

نظریه

دادښا پوهنې هنځي تدریسي عمري ساعلي عنایت الله چې
د ستو مسلو نو کومه مجموعه ترتیب کړې ده ، ماو لید له ، د
دساعلی عنایت الله دغه زیار د ښاغلي وړ دي اوددې ملت
پرسې ، بې نقصه او وسعت نظر سکاره دوی شمیر لګیدای
شي

ره مربوطو ادارو ته دا ویل لازم بولم چې باید ددغه کتاب
نه چاپولو سره د ښاغلي عنایت الله حوصله افزایي و کړي او
نور ځوانان هم دغې بې نقصې او وسعت نظر ته تشویق کاندي

پوهاند عبدالشکور رشاد

د ادبیاتو په پوهنځي کې ، پښتو څانګې مشر

خځه‌پیره کتپه‌ادای اوژوره اعتره وربانډی کوی . ضرب (۱)د لومړی توری‌په زور درپه سکون اوداتحد په ب سره متحـول په وایی چی په پستو کی څیژ کی ټل کړی ضرب (۲) المثل (متل) هم‌شی ته‌وایی چی‌دهغه په واسطه مثل شړل یادوهل کیږی محمدعرفی وایی :

در مقامیکه کند روی کنایه‌به‌عدد ـ ضرب شمشیر ندارداثر ضرب تتل (۳)

ضرب‌المثل (متل) هغه لنډ ی اومعنی لرونکی‌جملی‌ته وایی‌چی دلفظ اوعبارت له‌مخی کولای شوهغه ایجاز ویواو ضرب (۴) د زور سره بیان کولو او دډوه شی‌اوبل‌شی کډولوته وایی‌اویاچمك‌ډك‌په‌زوری پسی‌دمخکی‌په‌سح حوځیدل‌او زور د فارابی (۵) له‌نظره ضرب‌المثل هغه‌مفهوم ته‌ویل کیږی چی دلفظ او معنی‌له کبله دخاص اوعام دښاو ورسره اوهغوی دخوښی او یا خپگان په وخت کی‌هغه په‌یاد کی استعمال کړی او یاد‌غطاو د ښدا کولو لپاره هغه په کار واخوی دمخت په‌وخت کی‌دتصیحت په‌خیرپه کارسی مفهوم‌یی دحکومت‌څخه سکاره وی‌څکه‌عوام خلك‌ناقص سی ته‌مثی یوبل پوهاندوایی(۶)ـدضرب‌المثل امتیار لاسه‌والی له‌نورو څخه په‌دغو خلور شیانو کی دی . د لفظ لنډ والی دمعنی رسول تشبیه ، اوسه کنایه اوداخلور واړه دبلاغت وروستی پړاودی دو هرو (۷) چی‌متل یاضرب‌المثل هر نود نوی واقعی یا کیسی عباره ده چی دهغه

---

(۱) بر هان قاطع ـ ۷۷ مخ

(۲) بهار عجم دو یم ټوك ۱۹۸ مخ

(۳) ادب محلی هرارکی مجله ادب ۵۸ مخ سهرستانی

(۴) شمس اللغات مخ ۳۲

(۵) ضرب‌المثلها مخ ۳ دیدحشان ورځپاڼه س ۳۹ ـ ۲۱ نور ۱۳۵۰

(۶) رر رر رر رر

(۷) مخ ۱۶ دهراوسردم مجله س ۷۹ علی‌اکبرد هحداشهر نورماه ۳۹ ۱۳

د فولکلوري موضوعاتو ټولول، څېړل او ترتیب آسان کار نه دی او له دغه عهدې څخه وتل ډېر زیار غواړي . د دغې هیلې سرته رسېدل یوازې د عامه پوهنې سره اړیکه ټینګول ایجابوي او هغه فولکلوري شتمنۍ چې له دوی څخه سینه په سینه پاتې دي له کوم تصرف څخه احستل کېدای شي د عامه ټولګې د احساسي یا لنډې سمې اړونکي جملې (متلونه) د دوی په حواله حکمت بلل کېږي خو دا باید ووایو چې د دوی حکمت بل د معلوم نه وي بلکه خپل وخت کېدای شي چې یو سړی له خپله ځانه یوه جمله جوړه کړي نو له دې امله نور هغو مطالبو ته په اروپا قایلیږي چې د اکثریت عوامو ته زده معمول وي او یادا چې له دوی کیسې څخه چې زموږ اصلي مطلب جوړ وي لاس ته راشي په دې ډول په حاشیه ته ادبیاتو کې ډول ډول اړخونه لکه طرافت، بسې متلونه یا امثال و حکم، سندرې یا څلور بیتي دودونه، کیسې، اساطیر، بګا، جادوګری او خرافات لیدل کېږي. زموږ اصلي مقصد ته دغه برخو کې یوازې متلونه دي او باید ته دغه برخه کې خوتیکي سکاره شي متلونه د یوه نسل څخه و بل نسل ته د افکارو، کلچر او دودونو د لېږد لو یوه وسیله ده چې خپله دنده (وظیفه) یې په سه توګه ترسره کړي او دینې، اخلاقي، اجتماعي، دیني او اقتصادي اړخونه اسري

دا چې د معنی څخه ډکې لنډې جملې ولې د متل په نامه یادېږي یو څه د متحه سکاره سوخو بیاد متلونیادو دریاتولو لپاره یو څو بېلګې دلته راوړو

په عربي کې ضرب د وهلو او مثل لکه چې پوهیږو د مثال په معنی راځي په دې ډول ضرب المثل (په پښتو کې متل) دوه نوکه کلمه یا جمله چې اغیزه وکړي او یا د کلمې وړاندې کولو څخه یې عشي مطلب ویل او داسې نور ژباړه کېږي . د دې څخه دا معنی احستل کېږي چې ګواکې انسان د خرو عشې فیر کوي او خپل هدف (نښه) ترمشي اغزی لاندې نیسي . او اورېدونکي د دغې مطلب د اورېدو

آ

ـ آسا ګور نشته له ادې دار شته

ـ آدم خان دې په حال ګوروان درغلی دی

ـ آره آره یوه پرعاړه

ـ آسان ئې نالول چونګښو هم پښې پورته کړې

ـ آس د سوږی په زور غورزی

ـ آسمان به ولاړ وی لاس به مرد اروې

ـ آسمان چه غوړیږي هومره نه اوریږی

ـ آسمان چه وریځي ځوروي باران به وکړي

ـ آسمان لري مځکه سخته

ـ آس که تکړی د ی میدان لنډ دي

ـ آس ئې په سوو ګټی ، میړونه ئې په حولو ګټی

ـ آس ئې دیله ، خمچیه دې له ملګله چه ئې نه وهې نو ګله

وحت د عمومي افکارو اواحساساتو نمایندگي کوي .

همدا راز څینې خلک مثل (دومشور) د مادي او معنوي ژوند د حوی او عادت مثل (نمونه) گڼي چې د یکه گانواومشرانوڅخه پاتې وي او یادتولنې دفکر اولاس نمایندگي گڼل کیږي

ضرب المثاونه (مثلونه) (۱) دهري ژبې دادبیاتو غوره بر خه بلل کیږي چې د ادب او فصل خبتنان هغه په کاروي ضرب المثل په نظم او نثر کې هغه تول مطالب دي چې داستعارادو ، حکمت ، اشعار ، پند او اصطلاحاتو په څیر راغلي او نورلیکوالان اوبوهان هغه دخپل کلام دښایسته کولو یا پخلدو لپاره را وړي

ضرب المثل (۲) مثل وهل یعني په کلام کې دیوه سي مثال راوړل دیوه قوم (۳) او دامللت دعلماواوپوهانو دفکراودوي محصول امثال اوحکم گڼل کیږي

ضرب (۴) دوهلو مثل ، شکل ، نوع اووصف په معني راغلې چې جمع اضراب ئې کړي او هم د هوبیار چېك سړي په معني اود عروض په اصطلاح کې د شعر د دوهمې مصراع وروستي جز . ضرب الفتح . د فتحې او پیروزي په وخت کې دېرهل وهل . د(م) او(ب) په زور سره دمثل یامثال راوړل دي

په دې توگه کاره شوه چې هریوه پوهاندضرب مثل (مثل) په بیل ډول تعریف کړي دی خو په عمومي ډول مثل دافکارو اوعقایدو دلندولو او یا په یوه نقطه کې یوځای کولو نه وایي اودا افکار دیوه قوم اویاملت محصول دی او د حوراریاب ارزښت ورنکل کیږي

---

(۱) امثال اوحکم مخ ۹ علي اکبر دهخدا شهریور ماه ۱۳۳۹

۲ — غیاث اللغات مخ ۲٦٨

۳ ـ دامثال مطوم له کتاب څخه ، امیري تولك تالیف سعید نفیسي .

۴ ـ فرهنگ عمید صفحه ۷۰

الف

- ادامه کوره - خووخیږ ئې کوره .
- اسپه وران شي چه اسرالدین دی داری کوی
- ادا او خو یوور . ویل ئې اناجه کوی ، عاړی عروده بی بووره .
- اختر پسې میره نه دی
- اختر پسې میره نه دی چه سر سي .
- اختر تیر شو سباتی یې هیره نه شوه
- اختر ده بیرشی (نکریزی) په کار دی
- اختر دیوه شپې نه دی
- اختر عمر دخواری دی
- اخور ئې خوړ کړ ، ویل ئې آس نه خدای را کړی
- ادب له بې ادبه زده کیږی

- آس ئی وەعونە ورکر چە دتانگ درِاونەوو

- آموحمە حور بلا حور.

- آموحتە حورسە دی کە میرات حور ، وبل آموحتە حور

- آ ئیمە دچا عەب بەپتوی

- آس پر دی سپور پری سوری

آس حەحدای حواروی ، بوئی یابوکری

- آس چەدحرو مرە ودری دحرە حوی زدە دوی

- آس حلی وردسی حیلە ریابوی

- آس یبی پرحرە بار کر ، حرئی پوی مردار کر

- آس لرە تەلاس‌برە

- اویا آس لرە ترلاس‌ارە

— آس سی در کر ، حوپری سپریری دە دە

— آمی رزە شوە لەشو تەونە لویلە ،

ـ اعری له اولی ورخی سره وی

ـ ا کو دو په دل دوری بکو

ـ ا "ذر وا "کر سره وربه وی

ـ الا دلا په ده کړی ـ لور اوروی‌ده‌پری داړ دړی دسولاحواب ده‌حه کړی

ـ الف ـ له خه ده اری ، دی هم لسکری ده لری

ـ الم دسرح ععه الم دشرح ده حو ده دملا عمان عوا ړی

ـ آلو ده سپالوبه بیو ددیری

ـ اساب مخکه هم ده حماتوی

ـ اسارب خمکه ده حماب ـ کوی

ـ ابا سپره دتبوی اندی

ـ ا دا مره سوه ده ئی و ه ملیده

ـ اسار دی وی حروار دی وی

ـ اسان ی وره ،رعه دی

ـ اسان په سان د "کل دی

ـ اسان باغ دا حسان دی

ـ اسان بابع داحسان

ـ اسان سر نامی کلك تر "کل دا رك دی

ـ اسان ده دی ععه حه دحیوانه ححه 'دله کوی

ـ او دار دم حو بی "کودره ده "کلدیر م

ـ ادو احیسی ر "کی ده لاس احوی

ـ اوبه په ډ انګ ده بیلیږی

ـ ادب له رحمته احیستل کیږي

ـ ادب چې زورور ده ، دنیا د زورور ده

ـ ادې مه ئې پوه که چه سرېږي

ـ ارزانه بې علته نه وي ګران بې حکمته

ـ ارمان نه ګړې هلکه ، بیا به نه سوې ادکه

ـ ارمان چه وروستې عقل اخري وائي

ـ اژمستر ګډی نه لري

ـ اره به اره خلاصیږي

ـ اراری ته په په ازرولو ګناه سته ؟

ـ ازموئیلی خولګ نه آزموئي

ـ ازمایلی بیا مه ازمایه

ـ ازموېښت اول په ګال او تلین واوس دم په دم دی

ـ اساوان مه نیسې اروی زرند ګړی خطا ګوي

ـ اصل بهانه اري ـ کم اصل بې نهاوي

ـ اصیل په خیله ګالو کې هم معلومیږي

ـ اصیل په ګله له کسي کم اصل ګرده کښي

ـ اصل ته اشارت کم اصل ته لغت

ـ اصیل چه خوار سي نه خاوري کیږي

ـ اصل خطا نه لري کم اصل وفا نه لري

ـ اصیل ګوبه ور ـ کم اصل خېږ ور

ـ اصل نه ورګډیږي

ـ اښه سه ده که ګوله ، نه ئې یوه و ونې سه بله

ـ اښه سه بابا اښه ، قاضي علام غوبدي مړ ئې لري

- او ره حیشته پیشته کړی مټ پر تما ره کړی
- او ره دمیحی روی د حجی
- اوره که تمام دی بیمانه حو ئی در ځای ده
- او ره یو موتی ده لرې تور ئی پر بام حوړ کړ ي دی
- او ره ئی یوسوبی نشمه شل ئی تورو ده دی
- او سمه په او سپه سادیری
- اوسپه حه حوره پکیری هغوره پحیری
- اوس دی اوسی کړی چه دی ماشو پروړ دي پرو حوړ
- اوسان چه لوی داروبه وړی حوراك دی خوردی
- او سان درانه داروبه وړی حوراك ئی خور دی
- او سان سر کاریدل کید ره هم خعاسته چه دی پرسی ده
- اوسان به ژاړی داروبه ئی ژاړی
- اوس په حلو ستیارو کی کو ډیری
- اوس نه نیه نه وهل کېری
- اوس په سرباری به درییری
- اوس په خلمل نه در بیری
- اوس در پله لاندی نه شي نتیدای
- اوس نه ئی ویل الصدي وکه ده ودل په کوسو لاسو ؟
- اوس نه ئی ویل عاره دی کره ده ، ده ویل کوم ځای سی سم دی
- اوس ته ئی ویل چه ملا د کرده ، ورته ویل کوم ځای سی سم دي
- اوس ته ئی ویل لوبی وکه ، ده حرو نکان د پیحه وکسل ؟
- اوس چه ولاړ سهار ئی ره څه کوم
- اوس که عب دی هم دشدونمه تری مه کوه

اوبه به اوبو سیدی په شند و

– او به په ساره څی به په حگوالی

– اوبه په کمروری ورح مابیري

– او به پو ربه وهه کسته ئی لا رده

او به به دانګ به سلمری ، ولاړی او به ژر ر ړیری

– او به چه تر سر نوربه سی حه دوه بیره څه دوی

اوبه حه تر سر تمری سی حه یوه بیره څه دوه بیری

– او به حه در عاړی ورسری ر و ی تر پسو لابدی کری

– او به چه ډیری ودریری حوند ئی بد یری

– او به که هرحوبدی کړی حپله ایار بمدا کوی

– او ه دمر له حوا حړ یری

– او به دلوسی له محه حسلی کري

– او ه که بری دی در بله اری دی

– او به به اید لی دی که پوی ئی به لاس کی بوای

– اور او به به سره یوځای کري

او را وبه به سره دوځای کیری

اورس حه به مځکه کی څه به حوال دی ؟

– او رسی کی درودی سل سه شی دحره پکسی یو لپه ده

او ربه حپل او بر دی یو دی

– او رچه سړی ناوی ر بادیری

– اور له حملی لمی لګری

– اوړه به موبی عوړی به گوده

– او ړه دی په اوړه مسب دی پر څه

ب

ـ بابا به ویل آدی به مل

ـ بابا حه علا کواه اول ئی له ملا کوله

ـ بابا دی حدای وبحس مگرد سهار په لمانځه کسی سست و

ـ بابا ده کار کم کاوه بیائی محکم کاوه

ـ بابا که لمونځ نه کاوه کور ئی هم نه وایه

ـ ابا لری سی، واده کړه حه ستا کملولی واړه کتوری کړم

ـ بابا گیلی کوی ـ ادی پیری کوی

ـ با حهان چه د او کړی سړوی حوری وس ئی لری

ـ با جهی با جهادو اره سائی اوبی حدای لره

ـ باد حه پاسی سی دباران دستی شرنګی سی

ـ باران په تراوسو حره ئی دلړ موړی یو وړه

ـ باران وسو حاکو نه سپ سول

ـ بارو نه ئی نړل او سابو ژړل

- اوس که هرڅو نه لوی دی الوتی نه شی
- اوس که هرڅو به لوی وي الوتی نه شی
- اوس مې د کوډې څه د ځګر مخ نه وړم
- اوسه هرڅه دي بې هوسه
- او ګره په دلوار نه سرېږي
- او ګوره ځکې توی شوه ويل ئې په نصيب مې نه وه
- او ګره مو درته ساتلی وه څو پاتې سوه
- اول نام پسې کلام
- اول ځان پسې جهان
- اول حق د ګاونډي دی
- اول سی ده څوړل ګاونه- اوس په تالا باغچو کې ناستې ښولوده
- اول زده کړه بيا کور ده کړه
- اول سلام بيا کلام
- اول سلام پسې کلام
- اول ګوره احتياط ، وروستی به ګوره درباد
- اول سېرانه ده سالي وه اوس سپانه ته سالي ده
- اول عميادی ګوره بيانو شی راستنه
- ابلچي ته نه بد شته نه زندان

ـ نه په سلام نه ور ګيري

ـ نه ئر دور په نه ځاي که په کار ګيری

ـ نه حصلت سړی يا د يودی يا پری

ـ نه دردته نده دوا په کار ده

ـ نه روی نه روي

ـ نه عادت چه زور ورسی عقل سر ورشی

ـ ندسه راسره ګوه سه‌دی نه عوارم

ـ نه سه ګوه نه نه نه و نمی

ـ نده ساندینه پر یسودله ګمری ، نه ګست نه یسول ګیری

ـ نده ماندینه تنګه سو چپه ده

ـ نده سا ندینه ګره لسمه ده سانه پهسی سمه نه نسی

ـ ندیمی د سال نیستی ده

ـ ندیاران په نده ورخ په کار یري

ـ ندی بر ندي واوست ندی بهتری لاندی واوست

ـ ندی چه نه کړای ندی چاری ندی نه حاواره پرلاری

ـ ندای له حواره ګمی حوارئی له ندایه

ـ بر سله له لاری اوړی اووړی نه اوړی

ـ برح د بر آسمانه سمې دی له لوړی سری

ـ برح سی حوراوه راده کادانه سوه

ـ برحی تولی ارلی دی نه نه زورنه په زاری دی

ـ برحی و یشه دیړونه ګوره

ـ برسته دی ندی یانه ده

ـ بره ئي وهه ګوره ئي لار ده

- دار ئي په شا نه شوو ړای يولر ګی يی دل پر کسيسود
- نارار نه خه وړی ويل طالع
- نار چه هرڅو سره حوار شي چودګسی نه حوری
- دار حانه - نی ناره نوي
- ناع چه لاس شی ناغوان ئی حوارسی
- ناع چه پوح شو ناعوان ئی کو رسو
- ناع دناعوان دی ژونده دژونده ګړي
- ناع که ناعوان لري حعال هم حدای لری
- ناع که حرانوی الو پکسی ږدی
- نام ئی لوړ، کورئی ډګر
- دتی کوښی حه حوارسی دری وريځی حوری
- نحت په نمله دی نه نه سلوه
- نحت چه کوته شی ناچهان تکری حوری
- نحت چه د روز سل سی هر کار ئی حلمل سی
- نحت دهعه چاچه عم يی نرنل وی
- نحت ياپه کوڅی دی ياپه کوښی
- نحت چه کوته شي تمدی تلانکری حورسه
- نحسس په لك حساب په كك
- ندنا نحي اپ نه لری
- ند نومی نلا هم نه وهی
- ند نه يم نه له وروره سره
- ند په نلا احته سه دی

- بد په سلام نه ورکیري
- بد بر دور په بد ځای که ده کار کیری
- بد حصلت سړی یا د یودی یا بری
- بد دردته بده دوا په کار ده
- بد روي به روي
- بد عادت چه رور ورسی عقل سر ورسی
- بدسه راسره کوه سه دی ده عوارم
- بد سه کوه بد ده به و یمی
- بده سادیمه پر یسودله کمری ، بد کست به یسول کیری
- بده ماندیمه تنګه سو حیه ده
- بده سا بدیمه کره لسته ده سانه پهسی سمه به دسی
- بدیمی د سال بیستی ده
- بدیاران په بده ورځ په کار یری
- بدی پر بدي واوست بدی تهمتری لابدی واوسئ
- بدی چه ده کړای بدی چاری بدی نه حاواره پرلاری
- بدای له حواره کمی حوارئی له بهایه
- بر سلی له لاری اوړی اووری ده اوړی
- برح د بر آسمانه سپی دی له لوړی سری
- برح سی حوراوه رادئه کادانه سوه
- برحی تولی ارلی دی ده ده رورنه په راری دی
- برحی و یسه میروبه کوره
- برمته دی بدی یانه ده
- بره ئی وهه کوره ئی لار ده

– نارنۍ په شا نه شوورای یولړګی دی دل پرکسیسود
– نارار ته څه وړی ویل طالع
– نارچه هرځومره خوار شي چودګسی نه خوری
– نارحانه – بی ناره نوی
– باغ چه لاس شی باغوان ئی خوار شی
– باغ حه پوح شو باغوان ئی کوږ سو
– باغ د باغوان دی ژوندۍ دژونده ګړی
– باغ که باغوان لري خعال هم خدای لری
– باغ که خرابوی الو پکسی ږ دی
– بام ئی لوړ، کور ئی ډګر
– بتی کوتی چه خوار سی دری وریجی خوری
– بخت په بهانه دی نه نه سلهه
– بخت چه کوبه شی پاحهان تکری خوری
– بخت چه د روږ سل سی هر کار ئی حلمل سی
– بخت د دهعه چاچه عم یی نرنل وی
– بخت یا په کوټی دی یا په کوڼی
– بخت چه کوته شی تندی تلابکری خوریه
– بخسسی په لك حساب په کك
– بدنا بخي اپب نه لری
– بد بوتی بلا هم نه وهی
– بد نه یم نه له وروره سره
– بد په بلا اخته مه دی

- بوت به شهلی کبری
- بوج لهاخره خلاص دی
- بوری هم ژاری وراری هم ژاری
- باله که تررو دلاندی اوبه یکسی بها دی
- بی ایمانی دکور ورانی ده
- بی چرگه به هم بباسی
- بی حرکته برکت بسته
- بی دولتی دبغاوه خبری
- بیده بل دسی و پسولی
- بی دوه ی اوسی بی ذوره سه اوسی
- بی دوه ی سه گدیری
- بیری به بت حلری
- بی رحمه راحت بسته
- بی راره دی له خیره خوبی دی د روکی روه
- بسری به بدراصی
- بی ستبه خوك حئت ته به حی
- بی سخی سری سه دی ده په کور کسی همیش خنگ
- بی عقل دوبه په بل به کوی لکه به خان
- بی عقل خمال خوسه وی عاقل کمال
- بی عقل روم دخواسی به باتبو خاوری
- بی عمله سرگدوی
- بی کاری دبدبختی وانکو ده
- بی کسبه بدی بشی بالای

- دریب سه دریب دی حو په حوسی سوبه ولاړ دی
- درئی سته برکت ئی دسته
- دره په حپل سکرده دریږی
- دره حه پر دام و حیری لیوه ده هم سکښحل کوی
- ښلا بیده سهوی نه و یسه
- ښلا به مسح وهله لیری دهپه سا ، څپ
- ښلاچه پهسح ونه وهی پرځپ نه وهله کیری
- ښلا دهعه پاحی چهیی ګرنګ پر دریتو حا حی
- دلا در دلا واوسب ښلا پوح دری لاندی وواوسب
- ښلا له حپلی اسی نورته کیری
- دلا وه درلسب دی نه وه
- دلاوه که دلاکی اناثی دړکه به حوړ ګی
- دل ده کوهی سی کیه نه حه ده حپله پکسی وولیری
- ښل ته کونه سوله کړی او ځان ده ده
- دلحه ئی دهیره ، لالی راسی دی کمسه
- لمسکی حواړه دی له پردیو حهماده ـ ی
- سده اریان حدای په سهربان
- د ده راسه ـ حدای حپل سه ، لکه پرځان داسی پر ل شه
- سده چه داد کی دو یی یاد کی الله حه داد کی دو یی ماد ری
- دیده لری دسلولی مرګی لاروره سولی
- دیده ویرل داروده مولا و کره حپل داروده
- سده و حیل عمل
- سیادم دی وروه مرعه دی

پ

ـ پاچا دخولې نامرد دی

ـ ناروګرد مار له لاسه مری

ـ پاك اوسه بی باك اوسه

ـ پته وم پته به تخم

ـ پته خواله دمرګی لیوه دی

ـ بخوا له پخوا مره ولاړ

ـ پرا خو د شورو او دره ده

ـ پر اوس سپورسپی وخوره

- بی گدوه چه گدیری حود به دی سیں وری
- بی گودره به گد دیری
- بی مادی سل به دره
- بیمرده کارسی بەردە حه مرد را کی کارسی سه ره
- بی میوی وبه خوك پەدره به ولی
- ی وحه سلمه ئی لەحپلی بهدی حوری

- یرسی هەو کی دردی
- برسرمی رو کی وی ترمح ی درلمی وی
- پرسو دلوار پر بدو تامل
- بر کور نک سمن دا بە پرەدە
- بر کور حاوری حورای سەدی بەدهحی کرب اوعوری
- پرکارره بەدم پرحرب ئی دم
- براچە حسە ئی سلا برلی دە
- پراورە وحی ەخار و کرە حلکچە کری هەە کار و کرە
- پرملائی لەمولدی بحسە ئی بە حداى
- برهعەدی حداى میلمە کرەچە میلمە ئی دەوی امدای
- بریوە دا بدی چەدوە سی ریاورخ پری تور دشەسی
- بردوە لاس کسی قرآن دەبل کسی تورە
- پرسی کرە درمی کرە
- پرهم دوور اسە اری
- تەپر بریکری کەسرم دراود ای دچری بوم بی دە احسب
- پسرلی د خان اگاە کرە خان دەریرەعوا سدا کرە
- دس لە وادە خوك سدری دەوائی
- سون سل کالەور وسەوار و احسب و بل ئی چە اوس می عم لموار و کر
- پس مور سوچە دا بی ئی کور سو
- دسەدی اس وی کەبە حرەوی کەبە اس وی
- سی هلتە خی چە رەخی
- بسو لوخی سی دە دکی موچبی
- نشی بەدا ورو حورە دم سو دە خوك وی
- بشوتەدی دحداي وررىە ور کوی کەبە دچعکو بحم دەورك وای
- پك پە پەس بوری حا بدی
- نكتە چە پەعورور کوی دو دەور دەوائی خەیورە
- نك بە دە سردار لری دە پەچری کاراری
- نك تر بك پوری دو دە چە ماعرە ئی سکارەوی

- پرپحه وحی کشمیر دوایده
- پرپردی حوله توره به وهله کیری
- پریوصف سکه به وهله کیری
- پرحرد دوه لپه اورسی ډیری دی
- پرحره سپوردی حربی ورك دی
- پرحوارهری دقرآن ختم به کیری
- پردی اوربرو اوری سوړدی
- پردی حرشل منه باروړی
- پردي حرپه سارورور دی
- پردي روی به روی
- پردی حنگك بیم احرردی
- پردی سپی به ډوډی حپل دی
- پردی کب بردیمو سووی
- پردي عیبد کلی رنج دی
- پردی عم برو اوری سوړدی
- پردي عم بمه سادی دی
- پردی عوسه په ځان دوری به بسلی
- پردی موچیه بر بسه بعلو بیری
- پردی مال به حلیري
- پردی شوروا به پیار به گډه وهی
- پردی شی بمه حوادی
- پردی نور به مور کړی
- پردی مورمه کړي سود منه چه سل سه ور سره وکړی دا به تل وی گیله منه
- پردي ډوډی درر منه بیری لا بدی ده
- پردی ور کړه بمه حواده
- پردی حواړه یا بوردي دا پموردی
- پردو برو وته اکره به بحوه
- پرړ ابده سپه اوورځ بوده

-پوردئەو نرخەدە

-پوردی ئەپورمێ دێنور

-پور کەد بلارشی حوارەبری حرام سی

-نوروری بەلەنیسمی خەنوسی

-دوروز کری علیم وزلی

-نوره وورك دی کرەدوە کوره

-نوره ورك دی کرودوه کوره

-نوستێن یو نودوی یل بەخایوی

-نوهان دنقطی نسی بەگرخی

-بەآسمان سوری بەلری بەخمکە سێوری

-بەاونو ثوك بەچاعێری

-بەاوری ئی ئمەبەژنی ئی حوره

-بەبادراعلی بەبادتملی

-بەبارنو کسی نل نگری ماییری

-بەباران سی پێی ئرروی بەحیراب نسی شکری

-بەباع کسی ااوه کلی کسی دلرعو

-بەبدلوحوك بەلوئنری

-بەبدنیب کلی بەپنگێری

-بەبدو روی سەنلار یادیری

-پەدل وطن کسی دسوکسب کوەیریرە

-بەپتەحواه حەبە کیري

-بەپردی کورسل سیلما بەهیح دی

-بەپردی مال خوانی بەکیری

-پەپردي ملکحانی بە کیری

-پەپوسنە سری سکی بەخی

-بەدیاره کسی حمل سێوری هم بەسکاری

-پەدیاره پسی رباده

-پە تیرپسی برتاب نشە

- پکێ ئی نکێ تەو یای دەچە ماعرەئی و کلی وی
- نکەدادی لا دلە سکە
- لیلا اگان (دکان) مواید ای ماعرەودلی مودە وەاید ای
- بکەدە سرلري دەیی دە حا او بی
- نکی سر دە حیال کی حەسیرەیی شا بارحان دی
- نگری چە لەسرە ولو دري بەاو رو نکیە شی دەدە لودلی
- بلار ئی کرەحودە لار ئی کرە
- دلارد سرو مرکی کە دلو؟ و یل خە یی کوم رمادسی ووب کە سرو مرکر کە دلو
- بلار ئی کتمی روی یی خەی
- بلار ئی دە ادەروی ئی دە سیە
- بلار کتملی ر وی دە هیج دی
- اویا دلار کتملی روی دە آسان دی
- دد ادەر اورە سلوسی ور کوردی حمل دی؟
- دلە ئی مە گورە ادمان ئی گورە
- دخە گوبی سرەبودی او برابري دەدي
- دخە گوبی دەحولە دە ملە لی کیری
- بخە حر گا بی پەیوە کور کی سی دی دەدوسواری
- بور پرعارەمیر مرداره
- بور دە دە دولب حساب دی
- پور بە ور کرە حلا صری
- بور دە بور دە حلا صیری
- پور چەتر سلو دور دە سی و چە ئی دە حورە
- بور چە دیر کوی اور لری
- دور حە خلە بی سی حورو بی شی
- بور چە خلە بی شی حکمی سی
- بور دە گورم باپ دي کسە گورم براکێ دی

- په درنو درو نه په سپکو سپک
- نه دستر خوان هرسخ رسري دی
- په دوه بېړیو پښې نه ږده
- په دنیا باور نه کوه کله لوړدي کله خوړ
- نه ډېرو کې خوره په لږو کسې ئې وېشه
- په ډېرو لیونی خوشوي
- په رنګ سایسته په عمل خوار حسته
- په ړندو کښې حپك اعادي
- په ړندو کسې یو سترګی پاچا دي
- نه زړه هوښیار په خوله بې کار
- په رحمت پسې راحت دی
- په رحمت پسې راحت شته
- په زهیرو زړو ګوښی نه وهه
- په زړنده کسې د ښه ښه، دروم ګره دی مه ښه
- په ساپیری کې بل خوانه دي پسېري
- په سپکو سپکه نه درنو درنه
- نه سپین سر مرو په سر
- نه سپې روي بل پلار سک خلي و
- نه سپی د خاوند زړه نه بری
- په سګ ګو ګوري په روی لوړي
- په سړي ستې د چا حه تبي زړه ئي سه ښي
- په سړو کې توپېر دی څوك لعل دی څوك ګرب دا بی
- په سړه سینه چه کېری په حنګ کله سو بدل کېږی
- په سلوو هلی سه دي نه په یوه پړ
- په شرم هغه سرمیري چه په شرم پوهیږي
- په سرم هغه شرمیري چه پری پوهیږي
- په شړو مو که چا عید لای عرك نه چا عه سوې اى
- نه شوتلو کسی چه و اسه کوی نه دی کسی هم حل دی

- بە دیرواو بو پسی حاگرە دەدیوڕی
- بە تەرواو بو پسی چا دیل دەدیوڕی
- بە دس گوسان ند دەحب وحوڕ حپل ایمان
- بە دس لاس چە احلاص کڕی حوك دەحلاص کڕی
- بە پول داڕ دواوڕ
- بە حار حارمی دسە دسە، گیلە سی مرە کە
- بە حنگ کسی حلوا دەو یسلە کیری
- بە حنگ کسی بو گام دسلو کا او لاردە
- بە حنگ کسی سڕی کری
- بە حنگلە کسی یو ویرەوە بەبارار کسی نی لو کە
- بە خاشکی حاشکی پدە حوڕدری
- بەچا حەد حدای بطرشی دوری حاوری ور دەررسی
- بە حعل کسی او دە دەدر دری
- بە حپل کسب مە سر میرە
- بە حمل گور میری هم رور ور دێ
- بە حملو حپل بەبردو پردێ
- بە حملە حردلری د دل پە آس پوری حا ندی
- بە حپاڵە پو دی دوڕبە کلی دا رولی
- بە حدا دمی رڕا پەژ پادسی حدا
- بە حوارە دشکە کی هرواسە سێن کیری
- بە حواری مخول ند بە ایسی پە بیکاری ند ایسی
- بە حور الـ دی بە دم پە حرب ئی دم
- بە حوالە لاالە دە پرەعلا
- بە حوالە کسی گوالە بە پەری
- بە حوالەد سێن نسرای پەرڕەدی کڕنگژ سی
- بە حولە صاف بەرڕە حلاف
- بە حوالە دنگ پە گیلە لوی
- بە دوبی چیری وی حە پە رسی سیوری کوی

- په لاس کار ده ړه يار
- په لاس کې ئې شړشم زرغويږي
- په لکو ميږو کې آدان وکې
- په لوګه شا دعره څحه ډبري راوړه چاته سوال مکوه
- په ناوډ اچه اوړدی که دسل واره ترسو به موپر پرېږدي
- په ماښام کسې څوك له هديري نه ځي
- په مځکه کې سيوری نه لري په آسمان ستوری
- په امنځي کې هم ويسه امه وي
- په مرګ ئې ويسه چه په تبه راضي شي
- په مړوانړو کسي ډ کې مه وهه
- په مشرانو مجلس ښايسته وي
- په ملنګ څه کلنګ
- په ناز بودلي اشنا ناوړ نه شي کيدای
- په نالده سي هر سړي عوبه ی واروی
- په ناسته عومر نه تېري
- په ناپود روی جبل پلار شرمنری
- په ن بسي سا شه
- په ډوډوما شتوکسی نه نحيری په ډهوور څو کسی پحيري
- په نار کسی مکر کول خاصه د پيغمبر(ص) ده
- په وهلو څوك نه نسيري
- په هرسی کسی نه او نه شه
- په هر عار کسې نوتی نه منډه
- په هغه دي خدای مه وهه چه وهل ئې نه وي کړي
- په هغه واله کسی خه او نه تللي وي بيار اځی
- په هندوستان ئې ډېر ی نه خوره ګلي ئې نا پلي؟
- په يارانه کسی دنګړی ماتيږي
- په ناري کسی دنګړی ماتيږي

- به شیدو سوی مسی پو کی
- په شپه کسی هرڅول دیریری څوک حال وائی څوک یې نه وائی
- نه شمله دې شوم غلطه کورته حه دی ر اعلم یوه او سه وه بله کـه
- په سادې دی سادہ نه شوم په غم دی نوره نلمه وسوم
- په سو پردی حپلیری د نه و چاری کړی حپل ئی ىردې کړه
- په سه ورځ هم نه ه ورح نه هیریری
- په سه کی و رور نه نه ه کسی پیعور
- نه صورت کسی نري دې نه کار کسی کړ نه دې دی
- په ظاهر دوست نه باطن و روست
- نه عمل کسر په عقل ستر
- په عرموئی و ګـه په سوری ئی و حوره
- نه عره کسی اور بلیری سور ناچی و ر نه نحیری
- په غم پسی سادی ده
- په غم کی داری وی په سادی که نعاری
- نه عوحل کسی حه یوه سیری ر نګـ د ټو لو نه کړی
- نه کاسه کسی راکوې په علمله کسی ئی را کړه حه دریا ټو ری
راو نه ر سیری
- نه کام سی نا کام دی
- به کلی دعوه ده نه دم ناوه ده
- نه کور کسی نو یکـ دارو نه لری پرڅان ئی نوم عمماره اسی ده
- نه کور کی نه نوك نه پیار ار ری دوار ګو
- نه کولمو کسی حواړه کوح حـری دعور میخ
- ه گرر یدو نه سري نه کسسو ىری
- نه ګورم کی ئی عوا نه درلوده د ګوروان سر یی ماب کی
- په ګـه نه نوهیری حوراك نه ئی کړیری
- په ګوړه و یلو سره حوله نه حو ږیری
- په ګوشه کی هم خواډ س ه
- په ګیده کسی نرر نه نوم ئی ار حمد

ـتـ

-تا نه ولی ما نه خورکی

-تاته ئی لور بحوی - مورته ئی تور پحوی

-تاته یی ابی پحوی ماته یی تسی

-باړویو مرغه‌دی حه‌چاویو دعه دی

-تاریان چه هوسی وهی دهمو حولی توري وی

-بازي چه ترتازی یاته سولکه‌ئی عوته بری که

-تحته چه نه تحته حوره شی‌برکاپ ته خه حاحت دی

-دراوبو دمحه کاولی مه کاږه

- ترباع ئی موری‌لویه ده

- ترتاره‌ئی‌موری لویه ده

- تربورته بی‌وروره مشی ورورته بی‌رویه

- تربوروربه‌حوسرمه وه‌ئی مه

- دربور که حرسی هم‌مه‌پری مپریره

- تربور که هرڅومره حوارشی دحوار کمان‌مه‌ور دا بدی کوه

- په یاری کسی نل نکړی ما نیری
- په یوه استنجا اموبځ نه کیږی
- په نوه باندی چه دوه شی ربا ورځ بری دوره شپه شی
- په نوه برسس کسی دوه لوښ نه پټېږی
- په یوه تیکی کی دوه توري نه ځایږی
- په نوه حیره دوه نحه حوریږی
- په یوه چاپیره سل نحه حوریږی
- په نوه رس کی دوه تنه نه ځائیږي
- په یوه ځنګل کسی ددوورمردا دو شپې نه سپا کیږي
- په نوه سپاره دوړه نه کیږی
- په نوه کباب ځوک نه ملا کږي
- په یوه ګل نه پسرلی کیږی
- په یوه ګیده دوه نحه نه احله
- په دوه لاس کسی دوه هداوبی نه احسلی کیږی
- په یوه سړی مور سوی نه ټول کلی سور شوی
- په یوه موره کسی دوه پیسی نه ځائیږی
- په یوه وداده نه دوهم نیرادنه په دریم ډنګ ډنګسی
- په هغه مېمه وژنه چه مړګئی نه وی لیدلی
- دار دوی په بار دي وي
- بیار ځحه کوم بارئی ځه کوم
- نیر دا بونه عربی خه دي
- پیر که حس وی دمرید بس وی
- پیر نه الوځی مرید ئی الوځی
- پیسو چه اساره شی وبی نه حبری
- پیشو چه حنګ کوی هګولی مح نه نیسی
- پیعله که هرخومره کوره وي برکوبدی حوندوره وي
- پیل که له تندی مړسی یورنګون او نه ئی لاپه نس کښی وي
- پیل چه ژوند وی یو لک وي چه مړ شی دوه لکه شی

- برکوره بەدر سرەیم بەترکوره
- برشور ئیپه شوروا حوشالەدی
- برمرد ئیشکرادە ډیرەده
- ترمړه رمری بەژوندی کیلړه سەدی
- برحور او پلار حوری راځه کەعوسی حوری
- تربکل ئیوپوهیدیډیر دی
- تربارولی روی سړی خیړی سەده
- تروړح تیری اوده بیرته بەراکرری
- برور دیمه مور
- تروری بروری مور پەسره حورشوسانی پاتەمح بوری
- تروروررورلی پرستی گومل سەده
- برورلیورورپری ادسی کومل سەده
- تروهلو ئیپه خعلو لوسړی کړي
- برویس پەچور حوسالەدی
- تریاکی دوه پەایکی
- بریوی حرما دوی وخکی سەدی
- دری دەحوب اودە ودسی
- تری سپی ئیپر کوربه اوبیری
- دس لاس برسخه کوی
- تسەلاسەتەمی دسمی ئی
- تسی لەسیرلی عرول کړی پە رمری
- تلتکدی دمیلمابه کوسیدیدکوربابه
- تلحی دخکدن دەکه دسپه پرتل وطن ده
- تله دچامح اوخپ بەگوری
- تماکو کەترحه دی عمای تەحوا ړه دی
- توبه دمړو حالی ده
- توبه دایدسی وی هسی بەچه پەسسی وی
- توپکه مەدی حوله کەراتە مە دی کوبه
- توپەشوبه ابو ایری

ـ ترنورد نيرى ميورى دى
ـ ترمىعقلدوستهوشيار دسمن سەدى
ـ ترىى عقل ناوى ـهوشيار كوندەسە دە
ـ ترىى عقل روى پەعوض كىحر سە دە
ـ ترىى كارى نيكارى سەدە
ـ تريردى روى حپله رنده لور سه ده
ـ ترىردى روى حپله اور سه ده
ـ ترپردى مصرىدور يلورىرعاره سه دي
ـ ترپروت رمرى كرځنده كيله سەدى
ـ ترپسولاندى مخكه مەكوره لرىوابن دوره
ـ ترپلى سەدى نه ولى
ـ ترتيارى ترحه مىىرره
ـ ترشه ولاره پەحرب درندلى سه ده
ـ ترتورى وهل دودى ور كول كران دى
ـ ترځو حەرستيا راځى دروعونه كلى وران كرى وى
ـ ترځو حه تر مر نه كري پوستنىمه حرځوه
ـ ترحوړلو نىلاسيد سه دى
ـ ترحه حوره ترحەمه وايه
ـ تردى ئى درتير هعه دورنى سا كاله هر
ـ ترړمى ئې سپىدنردى
ـ ترر نگكنىحوند سه دى
ـ ترړريں پوسه پاده دعوانى سپور سه دى
ـ ترمړى گتى تود تاوان سه دى
ـ ترسلو داوو نوه نرسه سه دى
ـ ترصلو سو حوراىيوچارك كرلى سه دى
ـ تركانى دسرو كارنه دى
ـ تركورىى سړى كنه كړى حرسه دى

- بەکسەسە آس ماتە راکە
- بەمی دری وهە رەبەدی روری وعم
- دیارە بدان حوسوی رپادیکان
- دیر پە هیر
- دیرەتیرە ماتوی
- دیرەدحارەدچارە بول دە
- دیری بەحل خای دربدە وی
دیرە خی خی دحوآر پە سرلکی
- دیرە چەچیری برتە وی هوری دربدە وی

دونکی وائی بی‌آرار دەویی دچەن دحەچیادو و پوستە

- دور دودان لەدا قردان
- دور پەدورە شپە احلە چەژیرو یمی شیں مەاحالە
- دور دنوردی ریڕ داىحو دی
- دور سپی دارگڕی پەبیە حرخوی
- دوراىەحی پەصا بون دەسپیری
- تورە پە اصل و الی‌عوخە کوی
- دورە سرە سەدەحوبە دورور پەوىو
- دور یالی‌تول دگیالی
- دور یالی لەسا بەوهل کیری
- دوری بە لالا وهی دودی پەعبدالە وهی
- توری حەنا بیری حگڕە یسری
- دورە چرگی‌سپی هگی اچوی

دوری نورحوانان‌و هی مەصب سدو حوری

- توکل بردی اندسە سخە
- بوکڕی لاڕی دیربە حوای‌بەبە راخی
- بەبەئی حپل‌و دولی ـی‌بە دی روم وحیری
- بەبرما حاررە ترتاحار
- بەحوحیک داڕی وی‌رە دلەحدا مر کڕم
- تەحودڕا ‌ن وی‌رە دی‌درسرە دڕاک کڕم
- تەحودعرووي رەدی لەکمرو وعوررولم

بەحود عوبلە ووی رەدی هەمدعوبلە وکڕم

- بەحە سحەلەر سحەلەر لرتی، چەتە آ وری باری
- دەسە سڕی بی‌دلار دی داما ە کڕی

ج

- حاردر هغه روی چه تر هر چا وی ډنګ خوی
- جاردی شم روبی جه هم سپرئی هم ګډی
- جامه چه دپورشی په ځان بوری دی اورشی
- جاسی خود سی دی چه به ګیدو جنګه ئی
- جاهل ته دوه ځله سلام اچوه
- جب یم هغه تور، به می ډنګ شته به پیغور
- جع پرغاړه اوجع غوا ړه
- جما مرګی سه ده به بی ادما قی
- جماعت دخوب ځای ندی

ت

ـ تال کسی خـنگیده نه‌سر کلهوو د ریده

ـ تێنوسه حله پوسه، تاته چاو یل حه دڵ حڕکوڕی نیسه

ـ تک له‌دواره لاسوحێری

= تیغ له‌ماره‌سه حێری

ـ تێنگ عرم عرو نه ماتوی

خ

- حهه نه‌ملگری پورته کیری
- حراع حه‌نه کور کسی لکیری دیدداته خه‌حاحت دی
- حسن په‌سپی حکم و کر سپی په‌لکی
- حسن دومرل کوی سپی دوه
- حمحه به‌خان عره شوه چه‌ده‌دي او کره سره شوه
- اودا حمخی ده‌خان عره‌سوه چه‌پدی او کره سره‌شوه
- حکه حه‌سوال هعسی ئی خواب
- حکه حه‌زر ده‌ه هعسی ئی دوره
- حکه چه‌دی کوردي هسی ئی رره توردی
- حکه چه حوماب هسی پوری
- حکه‌وی هعه سیاه‌بحه‌ه چه‌خلودست ورخی ده‌وی دکک دحه‌ه
- حوچه و ده‌ویشل شی حرده دسی
- حوریستیا خرگدیری دروعوده کلی‌وران کری‌وی
- حوک چه‌دیوي می قدر دلری هول داع ور کري‌حه
- حوک‌حه اوسان ساتی درواری هه لوئی ژدی
- خه‌حه کری هعه‌ده ریمی
- حوک‌چه‌لاس درهوری دد کری مه‌ئی‌عوحوه

- حماعب کەو مڕیری محراب یی درخای وی

- حەنگ بەوسە دەنگ پەعلە

- حەنگ پەحاورە سەدی بەپرشید یارە

- حەنگ پە شید یارە سەدی بەپەحاورە

- حەنگ حەنگی کوی دەنگ دەنگی

- حەنگی مڕە هەعەدی اوسەی ژرسکا ر کوی

- اودا مڕەهەعە دی چەهوسی ررسکار کڕی

- حەنگ چە بە کوی ڕ دراودە احلە

- حەنگ سوڕ شومەیری دود سو

- حوڕصورب حەوی دسەی بەدا بدیورخی

- حولاشوی دەئی دیادی دیحی دەی کڕ ی

ځ

ـ ځاځي نور عوارې دوري لا دور عوړي

ـ ځان پخپله د بلاء په خوله کښې مه ورکوه

ـ ځان ته سه وائي او سه ته کړی داځه وائي داځه کړی

ـ ځان دی وخوري نو کړی چه نه ارو ډير لري

ـ ځان ځانې خپله خواري

ـ ځاته ځاته زهر چا کړا ته

ـ ځما پسه غاړه او سپا رتړه رسی

ـ ځمکه سره زر ده

ـ ځمکه اکه سره زر ده

ـ ځمکه هغه سوځی چه اور پری بلیږی

ـ ځمکه هغه خوږ دری چه اور په بل وی

- خوکچە بیدەوی میسە بەئی ترکتی زیروی
- خوکچە رحمت و بەگالی راحت بەو بەسومی
- خوکچە باروڕای نشی اوڕە بەورتە دیسی
- خوک چەدی طلـگاروی هعە بەدی یاروی
- خوکچە پرمح خی دایدترشا وگوری
- خوکچە عوا حرحوی لەدڕی بەئی دیریری
- خوکمەوهە پەکوتە تا بەبەولی پەلوتە
- خوکمەوهەپەدوك دا بەبەوهی پەسوك
- حوك بەوائی چەرمادعڕکی حوبد بددی
- خوك وائی حەوحورم حولك وائی پەچائی و حورم
- حوکوچی و بەر اڕی مورئی بی بەور کوی
- حوبە چەحرکی هعوبەئی دارگی
- حوئی و بە شاری کوح بەکوی
- خەتورە دیرەوە حەاداورسەوە
- حەچەدیا روی هعەدیاروی
- حەمی پەهعەپسرلی چە بەمی عواحری بەحوسی
- خەچەپەکوکسی وی هعەپەحمحی کەراحیری
- حەحورەخە بریردە
- خەدی کولچەبلاراو دیکە دی کول
- خەدکورخەدپور
- حەبەهعە چارچە بەدی مورکڕی وی بەپلار
- حەراوڕە حەیوسە
- حەعرپاه حەوریاه
- خەرە بدوم حەدسمابولاسوبەراپسی بکوهل
- حەژربدەپخەوە خە عم لابدەوە
- حەمڕە حەماڕە
- خەوهلی خەبوروهلی
- حی کوي خەئی کوي

ح

حاجي نه په يوه کېږي نوه حجسي په نهه کېږي

- حافظ د خداى څخه څه غواړي ؟ دوې سترګې

- حال د منصور وايه چه سړى به دار سو

- حرام چه د خان په کور د ولي وي حلال يې هم ور سره ډللي وي

- حساب به مثقال بخشش به خروار

- حساب به کک بخشش به لک

- حسد هغسې نېکي خوري لکه بل اور چه لرګي خوري

- حريص تش لاس ګرځي

- حق اخر حقدار ته ځي

- حق ځېل ځاى نيسي

- حق په ما ، حق له ما

- حق وايه د خداى لپاره اوږ وهه د ورور لپاره

- حمې روژې نيرى دي دملي ره ده نيسم

- حيادار حيا کوي بې حيا وايي زما څخه ترېږي

- ځوان قسمت په ياداري ځکوي انسان يې په کار داري

- ځوان چه بې کاره سي هم خوړل کېږي هم خرڅيږي

ـ ځلمی دځوانی په نیشه مست دی دحا په اوری

ـ ځنګل چه او راحلی وچ اولانده یول سوځی

ـ ځوان پرعړی روړ پرلری

-ځوانه سځه دراړه حواوهی

-ځوانی ده پټه‌ړی

-ځی ځی آدا رولره به راخی

-ځوانی دررورو بواس دی

-ځوانی یوه دیسه وی ده خه همیشه‌وی

-ځی حوځی نویه ځان ولی داوحه کوی

-ځای ته ګوره یا نوسوره

-ځای دردنګ او به در حړی

- چرگک حه خوان شی ېر دام و رو و رو خی

- حه ګک ه پر دیو عورو مست دي

- چرګک پر ام کرار ته و ىل ئی چه دام درسالا دى وده دې دری

- چرګک د سا اګی پا حتلو خه ېو هیری

- حرګک دو سا رعه د يحه چا وديو - عمه دی

- چرګه سی احوړه دی با ده‌سی ورده حوړه‌ده

- حرګه چه دره شی له پوسی ده کمه ،ه‌ده

- چرګه دحو لا لاړه دوم د ملاك وتو

- چرګه رما دی ه کی ددل دره اچوی

- حعال آ او ده ده رسیده ودل ئی دا ترحه‌دی

- حعا ل پر دعمت سکر کیس حرګک ئی دحوای ووب

- چع ی حسن ده مو ند امرحیلو وطن

- چعل په حوی عل چه حعلی کوی ددل

- چ کسه له ما ره سره عخید ددوه خاده شوه

- حو ر په ا داره دی

- چوعکی دی دو تر دل چا دکی دی

- چا احتر تیر شی دکر دری په د دوال وتپه

- حه ارسی (و حره) همد و ده هم ماما وائی

- چه او ده وی تیمم ته حه حاحب دی

- چه اوده ده وی رودو ن ګران دی

- چه ادو ته وا یی پا دی مردی لاندي که درکاړی

- چه او ربی دل شی حدای بی سل شی

- چه اوسی په حوی ده د هعوسی

ح

- چا نه کلی کسی نا درسود دەو دل اس ئی د دلگ در، و تەی
- حا ده ورا(١) کی ده پریسود، د ودل د ح او ر داری
- حا ه چەسی نەور کوی ورتەسکار کو ئی نه
- چا نا واوله کی ئه پرسود، د ودل اوس ر دح سردرم
- حارە کەدسرو رروسی دەدس کسی دەوحله کری
- حارە کە - رورروسی حوك ئی دە دس دەسەلەی
- حا دو ند، ما دوندە
- حرب ئی و اهه حور حس ی دا دلوه
- چرسی روی ده روی دردا کی دو ده ادکی
- چرك په دا ی کی لور،
- چرگ دی یه حلاوه سی مه
- چرگ ده چدران مه گوره ده داسه ی لوره

---

(١) ده حیو پسی وحیلو کی د «ورا» پرخای «وا وله» همو دله کری ،

- چه پر دی کور ده ئی طمعه شی یوس عوسه ی کمه شی

- چه پراو په گرځی ده رو ره پری

- چه پره ده وی د حتو ده ده حور یری

- چه پلار ور ده وی ودستلی سو رئی غورده و یو دستلی

- چه پوځی حوری متار ده سهی

- چه پور گټی دور گته

- چه په پته وی په سکا ره لنگیری

- چه په دادرشم کور ده ورکوی چه په ماراسی حور کی

- چه په تمه د سورو سی هغه پادی ده میروسی

- چه په ځان کسی و دی په جهان کسی ودی

- چه په ځان ئی حوری حاوري کیری چه په دل یی حوري گل کیری

- چه په حره دی کار ده دی ادشه ور ته سه واده

- چه ده ر دی مځکه کی وی ردی تکانی واوری

- چه په دنگ سی دو په حنگ سی

- چه په دوره ئی وهلی ده شی زړه دی مه دوه

- چه په سا دو سری په زهر و ئی مه وژ ده

- چه په حنگ کی عواړی دوم ئی سدودی

- چه په نارلو ئیری په ردار ور دری

- چه په ډیر حرص سی عواړی هغه کم حوری

- چه په ډیر ئی وا حلی په لر ئی مه حرځوه

- چه په ډکه کاسه مور ده شی په خټلو ئی ده مړ دری

- چه په ډ له کسی دي دوست ده وی مه پکښی کیسه

- چه په نیمه شپه دیدا رسی که عل ئی رما یار شی

ـ چه اوس دي کړو ئې دړه

ـ چه اول لري اخر به لري

ـ چه ایمان وي مرګي ښه دی چه سړی وي ملګي څه دي

ـ چه بابا ژوندی و دادی په لاس کودی و

ـ چه بابا ژوندی و هلته ادی ادی وه

ـ چه با بړ ئې زما په کتاب پړئي

ـ چه بادار حضو رسی نو بي تر ورسی

ـ چه با د دوی ونه نه سوري

ـ چه با دبدی ونه نه سوري

ـ چه با خوږ دی نه وي خوږلی ندمه پري وا یه

ـ چه باد ئې وی د پاسه باران ئې سه دلاسه

ـ چه بادئې وی کیږی ور بخ زعلی اکبه سرئی

ـ چه پټې خوری مواې به ز غمې

ـ چه بخت نه وي ډا له س ه رد ه کيږي

ـ چه بخت ئې تو رسی دسمن ئې د بلا رکورشی

ـ چه بد ګړی بد پړري

ـ چه بد ګړی بد به نوري

ـ چه بد کوي بد مومي

ـ چه بده عواړي به ده به وا وړي

ـ چه بل ئې و خوري ګل به شي

ـ چه بې ملو څي تو زماري پراوروځی

ـ چه دې ځا يه اشنائي کړی اوردبل پرخپل بندی کړی

ـ چه بي قا مه سې بي مقا مه شي

ـ چه پال ګو رم سه راځي چه با رګو رم سه به راځي

- چه چم لري چمتو دي چه چم نه لري همدو دي
- چه چنگسي وائي غار ترکي وائي کندهار
- چه چنگسي وائي کور ترلي وائي مقر
- چه چيرته ښه دي هلته ادب دي
- چه حيا مي ځي دنيا څه بلا مي ورته نيسي
- چه حج حج اري دووحب نه حاجي شي
- چه څوك دي وته هوسي نه کيږه
- چه څه درڅوري وسم ـ گوري عوندي دي ويسم
- چه څه نه در پوري ويسم هرگز يي نه ويسم
- چه خوال وم بهري چي ياروم څه روږدوم د څو پيغور سوم
- چه خان دي په داران ئي چه داران درېده وي نوري خاوري دسانان ئي
- څه خاوند ئي ادمي خوري دسوني څه احوال وي
- چه خاوند اي نيي چيچي نوسپي ته نه خه ورو اچوي
- چه خرسي اي ار ه تريمه پته خواله بهتره
- څه خپل دي وي خوره چه خپل دي نه وي مره
- چه خپل دي پکسي نه وي په ههه مرکه لسي مه کسيږه
- چه خدا يي چاته ورکوي دساليږ او داوره ترسخ بي ورکوي
- چه خداي سرموي داس په سرته ئي مپي خوري
چه خداي ئي نه ناسد ه نه ئي څه کا
- چه خداي ئي ورکوي دتهل ئي دار دي
- چه خداي يي کوي ههه نه وشي
- چه خوله لري حر نه ارر ي
- چه خرنه شي عوږشي

- چه له زو رور سره ده وی برابر د هعودخمکه مه کسیمه زړه ور
- حه په کورکی عوړی سومی لیونی په غرونو د رومی
- چه په کار شر سیری هعه کله پورته کیری
- چه په سرګ ئی ونیسی په تمه ده راځی شی
- چه په سیله کسی سوړ ساك حوری کورده حه حوری
- چه سیرئی روروړ وی سریدان ئی ځنځیروده سادوی
- چه پیروی فقیر وی
- حه پلار لری ارسونی ندی چه شاید لری درو عحی ندی
- حه د شي دعو سوسرحاده کړی نو سا تی دسی له حا
- چه پیلاں ساتی پهل حادی ده لوړی حوړوی
- چه پیلاں ساتی درواری په دنګی حوړ وی
- چه ناو کرل ساوریمل
- چه ترپ ده وی حرب هم ه وی
- حه تر ملکه دی کړه نوور که دی کړه
- چه ل ځی په عدی نو ه وریځ ده ئی وی د کم نحتی
- چه ته راځی هلکه ره ده خلور سړونه و کم
- چه توری په تیری شی پل په اشرتی شی
- چه توری حلیری ودسی تو یری
- حه توری وهی نوری ئی دوله
- حه ته سی ولیدی په ځاں می شکرو کس
- حه تیر شو هعه هیر سو
- چه تیع چلیری ویـه بهیری
- چه حکك ځم وائی مرغاں آلوری حه پب ځم وائی دامونه نیتوی
- چه چرګ نه و اداں چا کاوه

- چه د هلکه وفا غواړی لکه د ځره څه کیمیا غواړی

- چه د ګیدړی په څنګ وری تاته د زمری نیسه

- چه د ملا وه‌ئی غواړی خدای د بعاړی

- چه وملاته ئی ورکړی خدای ئی درکوی

- چه دوډیه وی هلته سودیه وی

- چه د کاسی په مخ سوړه شی په ځمکه و نه ئی هم سوړه شی

- چه د ګور سڅی په زړه کړم زه به ولی ژړانه کړم

- چه د ګیلو دو ئی نه وی وای دی خیرل

- چه دی نیا درعله ځای ورکوه څه تله لار ور دوه

- چه دوستی کوی نو ورته نیزیره چه دسمنی کوی په سر مه ئی زیره

- چه دوه په عمر ورشی نو خطاوی

- چه نه ب نه وی ادب نه وی

- چه ډوډۍ وی بی‌دسترخوانه هم خوړه کیږی

- چه ډیری وائی لږ خوږی

- چه ډیری سی مرداري سی

- چه دمیړی ورکه راسی ووړر و کړی

- چه دیوی سی قدر لری چه تول باغ ورکړی هم هیڅ

- راځی د ډل د کوره پرتاده شپه شی تکه توره

- چه راپوري دی نه کړه راځځه پری دی په خه کړه

- چه را زمیږی دسواب نیستی ، د حوار انو پهسکاره شی سری په لای

- څه وخت لري بخت لري

- چه رونی وی بر کی چیلی ډډری وی ؟

- چه رروی راري د حه ده؟

- چه خوری نه مری
- چه خوله خوار یری رږه نه ږیری
- چه خوله لری قراره ده به دوره سی نه وراره
- چه خوی نه شی پلمی پرېږدی
- چه خیر دی نه رسیږی نه مه رسوه
- چه داختر کالی دی داوی نو داودو نه دی کوم وی
- چه دزړه عرب کوی په خان عرب کوی
- چه داغر که کوچ کړی طالبان به راته وچ ډېر
- چه داملا لیسی کړی ماغوندې ورپسی کړی
- چه دزړه مور نوروی سا نه هم نوره کی
- چه دسکو دتیل ږدو ئی اخر به دتېګی شی
- چه دخدای وعده پوره شی دنده سختي ده پخه سی
- چه ددوستو خښتي وی سخت به ئی ځنکدن وی
- چه دراته ناروغه وی خوراک ئی خوروی
- چه دردی سی په متوبی سا نه هرشی روی اواوی
- چه درونه شوی او سپك په څه شوی
- چه درو می څه نه موی
- چه در ئی ده کړم ارار ده دی څه ډېرم
- چه دړنه و پر کو چه راسی پردو ستر که لاس رد
- چه درږه و ټری اوګری ده نه هم تمی و کړی
- چه دستر کو نه لری شی د زړه نه نه هم لری سی
- چه د شپی لار نه شی دورځی نه ځای ده وده رسېږی
- چه دی ردو کړه په طمعی هیر به ئی نه کړی رېږی

- چەسەری دەسی ...
- چە... وی حولی ...
- چە...دی ... رەری ...اغ ... مەرد
- چەسەر ... و دەمەری سەر دەوەنە گەی
- چا...رومال ...تری حار ...ی دوهر...ی ... ار ...ی
- چەسوی ... د ... ی عول ...
- چەسم ... حاوداری ... هرچا ... ی
چە ود کوی سە... وەی
- چە...کی حو ی ...
- چەشە ...ی ...ی ...عی ... درە
- چە... یارە شی ...ان ...
- چە... ...ری ...ماب ...ری
- چە... ...ی ... کی گل ... (ددی ...
چاسەوی ... دی اور ...
- چەسە ... شە
- ... چەدی ... ی شە
- چەسیري ...ی ... چلی ... ی
- چە طلب ئی کوی پری دەس دەسی
- چەعقل دەری دە کور بی دل عم وی
- چەعقل ئی لم وی بار ئی درو دە وی
- چەعتی ئی و دشە تە حیری وی
- چەعای درمرە مل وی حطر دشتە
- چە ...شی درن دی دوای حەدگرشی کرن دی دو ای

- حەرر وی ر رگر دەور دمری

- حەرر ر ی حمری لر ي

- چە رڕە حوردری اەڕ دو سەرگو عم اوسکی خی

- حە رور دە و ي حوارە ڕ ر ەحە وکڕی

- چەردە کڕی دورودرە عیرە ەاە کڕ ي دامرە

- چەررە دمگ ەوی دای ەدمگیری

- چە رسادەررە ایکلی حەداحا حە مگ رعلی

- چەرسامر حی ل ە توری وحکی حە رت

- چەاور تمر شی حقل تیورسی

- حەرور روورەرش می ادحمە مە ح ال م

- حە رە دوڵە م ردیا دی سرروسی دەوت

- حەرمرسی د ر ی کادری رچعور

- حەروی دەراڕی مور ری ەاحا

- حەروحوراڕی سوری (دمماڵ) ور دوت

- حا ار اری اتی ەعو دی

- چەرسا درمەد دە و ی حەوارە سەسڕی د ی

- چەرسا دە و ی مست سی هەرسا دەور ڕ م

- حەژردە دی درڕی دلا د ڕ ری

- حەژوەد ي م سە س عوار ە ڕوم سا راد ی دارە

- چەرو دی وی مەدروی چەمڕمی حەمدر وی

- چەڕع شی دسکی رڕەمی سەش کەدی مم

- حەمماسی عم یداسی چە وگا شی عم ڕاشی

- حەمماە دور راخی ڕەعامل کی دی راحی

- چه له ساریري بلا ریري
- چه له خدا ده پته ده وی دسد گا بوئی ولی پټوي
- چه له باره وا ئی له خاده وائی
- چه لیو ه میره حوری په تو ره سپه ئی حوری
- حه سا لګه و حوری لو سی مه سا توه
- حه مر بی لری مر دا ده حوری
- چه مړ سو هغه پړ سو
- چه مړه سی امیران بیمګړی ده دي داحهان
- چه مړه شی موسمان پا ده باد وی یا دا ران
- چه مړ شو بړ شو
- حه میلمه شی اسو ده سی
- چه میړ وبه وی هلمه کورو دهوی
- چه مشر بی قمر وي احتر بی ما ردیګروی
- چه مشر یی ئی سا و پ وي اسکر ئی ګوراوپ وي
- حه مسرئی وی سپی د کسر څه کمی
- چه ملا وائی هغه کوه چه ملا کوی هغه مه کوه
- چه موردی مه وي په پلار ګبی هو ری ولی څی لیو بی
- چی مور لری اد که په صف ده ئی واده که
- چه مال لری ا قبا ل لری
- چه مور ئی دتیاری وی روی ئی ده وبح حا ل کیري
- چه مور سپره شی پلا ر پلند رشی
- چه میسه رهیروي کتی یی وهه
- چه ماچاري شی سړی دوري ته هم لاس اچوي
- چه در کحوردمره ده و يدوی دي ده څی لو ډکیده

ـ چەغەویلەپ وی

ـ چەغڵبەوی لەپاچا مەبیرپرە

ـ حەغڵبە تستی مل دی وستی

ـ چەعل بە ئیدحوال حولە مەو ریرە دوسە

ـ چەعلی علی داسی ھەمەتل کا بی پری داسی

ـ چە عواڕی پری واوڕی

ـ چەعوبەپەلاس حلا صەری حاحب حولی تە بشتە

ـ چەعورخی ھەمە پر خوی

ـ ـە کحەیوی پرپسو خی چەلوی شی پراوپ و خی

ـ حە کری ھەمە بەرسی

ـ چە کلی پەدامە اری یوحوی تر بو ر و سە اری

ـ چە کور پرعرە لری ھم بو ی ھمراڕە لری

ـ چەگرنگ می خحیدە حدای راکرە ستا ئیخە

ـ چەقاصی دمد عی شی دعوە دە ئەچا سرە کوی

ـ حە گلەی ڕدراوە عمبەئی وڕی

ـ حەگل کری گل بەریمی

ـ حەلاس پەحوشیو بەشی حولە پە پە غوڕو بەشی

ـ چەلری دی لری ئی چە لڕی دی لڕی ئی

ـ چەلرحوری ھەمەتل حوری چەدیر حوری ھەمەگملپر حو ری

ـ حەلوگوبە ویسی خسی خعلە

ـ چە لوی عا پی کو چسی ترا پی

ـ چە لە محابە مست بە و ی پەنگو بەمستپری

ـ چەلمو بخ می کو لای حما تو بە دیر وە

- چه نه لری داعچی هغه دې نه حورې الوحی

- حه نه لرې دګه مه کسمه دحا اه حګه

- حه نه سی دحا ندونه ، لاس نه نسی نر سرونه

- چه نه وی چا کرلی حه نه ئی و ی ریملی

- چه دواې د حدا ې رورونه د هر چا دس وه حمل کورونه

- چه واك ئی - مورو ی ګاې نه کور وی

- چه واوری واده حه وودی مه وایه

- چه وحب - سکار - ی تاری اسهال سی

- حه وحب دحمی سی ددسم دره و ږ ی سی

- حه وحوری - در اعه دا سی نه کسد ی اکه اور ه

- حه وحوری ډ ی سر دی کسیر ده په استی

- حه ولاړ سی نر لمحه - رسره ده حمله رحه

- حه واویدی داول دحب بیادی نه و - م دوهم دحب

- حه ولوندی حو ر و دی نه سوی

- حه وی عواړی نه حواه ودی حوری ه حه

- حه وی عواړی نه حوله حوری ه دی په حه

- حه هر خګه وری - ی ها دهی لانه چوچی

- چه هلك دی سلك سو کلی د ې ورك سو

- حه سوزه و ه حور ی اه حولی وی نهخی

- حه هوس - ی حعو مره دس د ې

- حه هوسی نیسی د معو تارماو حوای دورې وې

- چه داری دوې سو ګیرې نه دیروی

- چه دو لورې در سلاوې مه ئی ځی رعوه

- حه ئی رده کړې به دیکی هیر دی نه کړې نه پیر ی

- حه بعده د ی ولید مه حکه دی و حه دل
- چه نه ری سوروی او لاد نه ئی کله سو روی
- چه ده خی په سا به د ی کم حه به حو ری حه به د ی کم
- چه ده خی حلا صیری در بر پری ور خه
- چه ده کوی حیسخه ده و کری حوار طبیب
- چه ده کاره هعه دی حه کار
- چه ده کارده هعه خه کار
- حه ده دی وی له موره داسی مه وا ده چه وروره
- حه به حوری له داع عم بی پر حه حوری عرسا عه
- حه به دی وی له ملا داسی مه وا ده چه ا عا
- چه دواله حوری چه دار ده وهی
- چه دور یواری حا بدی کوپ دوه وا ره حا بدی
- چه دوم دي دعله د ي دا ستی دی په خه دی
- چه دوم ئی وی سری خه پیره خه دری
- حه به دی وی عله مه دی اس مه دی کله
- حه به دی وی مری مه نعی حوره مه ت ری
- حه به دی و دمم احر ده می هیرشی
- حه به دی و ی اه دسه له هعو کسا دو دسته
- چه به دی وی عمحو ر پا دی د يسسه مر ا ث حور
- حه به عوارم هعه مه را پیسو ی
- چه ده لری هلک هعه کورد تمع لا یف
- چه ده لری سری ده دی کورب حوری ده عوری
- حه به مرم لا ده واروم
- حه ده پو هیری دهعو دو ي در حی وي

خ

— خان ته سه وا یه چه ځل دې کوږ دی

— خاونده خاونده سره ګوردې او ډلی دې

— خان صاحب یو وریښم نه خوړ اس زره روپۍ ئې وخوړې

— خاورو په ایرو اړول باد دواړه یوړې

— خاوره د حسود کوره اخستله کیږې

— خره تر خرې ښورې یادیږې

— خرې چه انعامی کوې ئې پلار کوې ئې ادې کوې

— خره رده که بیا ئې کوه

— خرې د یرې مرنۍ یو

— خرې سی کوې څه ئې کېږې کوې

— خرې هر څوك کوی خوله د ملا معروف غواړې

ـ چه یو وهم نل په ردګیرې

ـ چه یو مړ نه شي نل نه موږ نه شي

ـ چه یو حورې نل ورته ګورې له اسما نه ګاډی په را اورې

ـ چه ئي نرده د کميسه عاره هغه يي حورې په لکه غاره

ـ چيرې چه ر ره ځي هلته پسې ځي

ـ چيرې چه ر ره ځي هلته پسې هم ځي

ـ چيرې   چيرې ځنګل

ـ چيرې کولا له ګوره حپله سياله ګوره

ـ چيرې چه هيدو چيرې ګيډو راځه چه سره ځو

ـ چيرې چه ډنګک سی دای ګوډې تر ځنګک سی

ـ چیرې د ې و هم چیرې د ې نا سی

ـ چه احتر تهريې نو نکريځی په د يواله وتپه

☆ ☆ ☆

— خپل وطن پرېږده چا ده آرام نه ورسوه

— خپل وهلی سه دی پردې نوری وهلی نه

— خپل عمه دې چه بېگانې کورونې سائې او رویې

— خپل ئې که ورکوی بیا ست ورباندې نه ردې

— خپله پسه خپله پمه نېژدې

— خپله تیا که ملغلره ده

— خپله خوله هم گلا ده هم بلا

— خپله ژبه هم گلا ده هم بلا

— خپله خوله په دل نه وچېږي

— خپله شړی سه ده نه دیل ورسمی شال

— خپله لاسه گله لاسه

— خپله خوارېږه راږی سر خوږې خوارې

— خپله سرمته له خپله دسته

— خپلوې اه ارې سه ده نه له نر دې

— خپلې مورې را نژدې سه پر دې مورې در ره لمده سې در پسې شه

— خدای په رښتیا خوښېږي

— خدای نه اتفاق خوشحا له کېږي

— خدای دحق ملگری دی

— خدای د دراری مل دي

— خدای د داروا ملا نه تړي

— خدای دنا روا مل نه دی

— خپل به دې وژړوي پردی به دې وخندوي

— خپل به ارآرښی بیرار ګیرېږي نه

— خپل پر تنګسه کې په کار دي

— خپل ته نامه وره پردی ته خاسه

— خپل خان دې ساته بل ته مه وایه چه عله

— خپل ،خپل پردې په ډیر و نارو خپل

— خپل خپل وپېرته پردی پردې

- خپل دا په دس دبل دا په وس

- خپل دامی حیله دی دبل دامی هم حیله دی

— خپل دې که سړ کی امرده دې به عور ځوې

— خپل سر په حیله نه حریل ګیږي

- خپل عمل دلارې مل

— یا خپل عمل دلاری مل دی

— خپل عیب دواو سخ دبل عیب د کلی مخ

- خپل عیب دوایو سخ دی

— خپل عیب دخپ عوسه ده

خپل دور نا خپل اور

خپل مال وساته همسایه غل مه دیسه

— خپل مال نر سرګولا ندې سه دې

— خپل مال سه ساته ګاوندی ته مه وایه چې غل دی

خپل وطن ګل وطن

— خپل وطن خوښی د ه تیروی

— خپل وطن هر چاته کشمیر دی

ـ حرخان تەابران وحاوند ی بارتە

ـحرد باوە سرە حوری

ـ حرحپل اوبردیوصل حە بیر بی

ـ حر دە مری دیگان بەوری

ـ حرلە بارە واویدە لەسستی وبەلوید

حرلەوری پاتی لسری لەھگە بەبابی لسری

ـ حرمرداریدە بەاوسپی دری لەدە

ـ حر وھعە دی یارانەئی بدلە دە

ـ حرە بەدی حدای سکربە ورکوی لە سکرورکرل دعویوسوبە بەپرشیری لی

ـ حرەتەحوار اواوریشي بودی

ـ حرەتەئی دل وبیوھعە وحور

ـ حری تەئیویل رویدسویدیودل خەئی لم ھعە بەحل بارویرە حپل

ـ حرە کلە لەیادری کیلە کە

ـ حرسپی دلموە ورور دی

ـ حلك پەلیوبی پوری حاندی لیوبی پەحلکوپوری

ـ حلكھرخە لوی حوھرخەبەوائی

ـ حوارپە حلەحواری بەسرمیری

ـ حوار دلتك بەدراود چەپیدائی لربرعرمی پکسی پروبو

ـ حوارتەمە کریور بوکان چەپری وگروی مجان

ـ حوارچە حوارشی بالكئی بشتە عریر لردە سری چەحوارسی تل دی ژاری

ـ حوارحدای کریسی چاکری؟

ــحوارکرحی رور رناکارحدای بەبحسی

ــ حواران پە ھرخای کسی ایران

- حدای د دل په گناه حولـ مه نیسی
- حدای دې په هغو پوسته چه اري ئی
- حدای دې هیڅوك داسی نه که چه حساله دریه که د دل سوځکه
- حدای کور کړې نه سمبرې
- حداې چا ته دې ایدلی په قدر دوئی ایژ سی
- حداې وائی ته حرکت کوه زه به برکت کوم
- حداې وهلی د حلکو نه شر سیږې
- حداې حمر دی چه تره کا پر دی
- حدای یودی روری ئی ډیری دی
- حدایه لوی سی کری لویی مه را کوی
- حدایه لویه ساوسایی دی روده
- حرایه سخه دبل ده
- حرنه پالان نه دریږی
- حرپه اره لوبی ئی په ښیته
- حرسرلا رکه حپله چارکه
- حرنه رین اس کیدی نه سی
- حرپه سماحه حردی
- حرنه کان حیران چشتن نه بارحیران
- حرنه وهلونه اس کیږی
- حرحه ترحره داته شی عوږ ئی پردکه
- حرچه ترمکی ولاړسی هغه حردی

— خواږه دلوسي اورويه خوږل ليري

— خواږه که دبل وو بس خو د خپل وو

— خواښې څه لوی داسې کوه

— خواښې پرزوم ويردي زوم دي اور ور پر پردي

— خوب په روغ صورت ليري

— خوب چه راشي بالښت نه غواړي - نيمه چه راشي ساديست نه غواړي

— خوب د مرگ ورور دی

— خوره چيسه حساب نه سه

خوره گلاله، خواله پوره خخه رعله

— خواري نصيب نه ور کوم نصيب دخپل دی

— خوري سور سلك پيچ د پلوا سي

— خور دي د سامادسې د شمړ دي

— خوري د اخومي غوري حاعورمي لادل دي

— خور ه د کم خوبه تر خاده

— خوسې خواري داوړپه حسي

— خوشحال خلك د درد ودرون به سپکوميك

— خواله په عاسوسا يسته وي

— خوله په سمرومه آموخته کوه

— خوله چه آموخته شي اس نه دي چه منع شي

— خوله دي خله گل پري وله

— خوبه که وبوه د يوا او به ژي يا خه سوه

— خوند د کروړ باب دی تر خوند د نکرو

- حواریه هندوستان ئەم حواردی

- حوار سەری بر کێ ئی سەی

- حوار شوم بوهسیارشوم

- حوار شواه بڕه وبه لودده

- حوارسی د کس ده‌دنا کس

- حوار کوراه دیوالو بەلوسیری

- حواره باراری هەمەبەهەمە حواری

- حواره ەدی وعوارم بەدوورو رله سرگه

حوار حدای کڕی ...بەحاکڕی

- حواره شی دکاری حەئەم حگت آوی هەمڕاری

- حواره شی چرکی حەله حماله سسمك به حوری

- حوارشی حەلدبی دەدرعەئی اه پرسادی

- حوار کەرحن د حدای د سەن دی

- حوار لسرحن حدای به حشی

- حواره هعه کڕی حەکاالی بی سی دوره عهه کڕی حەرڕ لائی شەی

- حواری دمەڕوپه شا دە

- حواری حواری ساو کڕی د کورسەرس تەشوی

- حواری لوری تحت دەره در لم بحت دی حدای

حواری دەعەت دە ەپعور

- حوارەڕ کڕه کالی ئی سەورخمره

- حواڕه د رنگه حوڕل کەری

- حواڕه دلوەی لەسحی حواڕه کیری

د

ـ دانا دعوه ژیره وه حه به تاویره کسی ولاړه

ـ دانا د مرګه پس په ادي ورغی هوس

ـ دا اسپی نه چه اوبه خواړې تری نه ئی

ـ دادی دعوه اوګره وه چه به ختملو خلاصه شوه

ـ داحواله همه حلوا

ـ داد دتی سردی پسی دیرته سورور دی

ـ داد حافظ عوبداری دی

ـ دا پلا که ودیدم نیکی مې سه رده ده

ـ دا د نما که دیوه شی همه یو نه پری موږنه شی

ـ دادی غوک نه وانی چه خوارېم نه ای نه شم نه ای یم خوار نه نه شم

ـ دادی کوردادی اور که چیری لاړی مح دی تور

— حوی حەبدئی بانی‌یی دیری دی

— حەراب دوشە دسرۆیە اروا دی‌سەشە

— حیراب لاپوح ئەدی‌سابك ئی‌ورتەپەسرییولی

— حیراتی اس عاسودەئی کەل

— حری‌پەاوبو پاکیری‌اووسی پەودسو

— حیسی‌پە حوصە سود اپەرصا

❋ ❋ ❋

ـ داوس پەشان د سر میوری مەخوره

ـ داو پی پە شا موو حوږم

ـ داوس اوحره بارله ورایه معلومیږی

ـ دا می سمدوله دە برحه می لانوره ده

ـ دامی ممدوله ده برحه می نله ده

ـ داور پەریامخه دمپی پرعپا مخه

ـ داوس علا پە چوحه ده کیږی

ـ داګمان می به شی چەله ایره بەروی وشی

ـ دایامی مار پب چیچل کړی

ـ دامی ګردائی میدان

ـ دائی دول اودائی ژرنده

ـ دائی ګامی چەدوی شی د هلك سر کوږ راځی

ـ داشا لوچه ولو یری یامی دحدای حوږبه کړی

ـ دبابا دعوبه ژیره ده چه دمحولو پس ده

ـ دباچا رور دحدای رور

ـ دبارادە ولاړ شوی باوی ته ګسیا مسی

ـ دباران اور یده بویه دمسافر وتله بویه

ـ دبارانه ستجدم تربادوی لاندی می شمه شوه

ـ دبار په حاله کسی بار ریږی

ـ د بار عمر لنډ وی

ـ دند سرچه مه کړی لکه حرەبه چەوابه کړی

ـ دند سرعه مه ږی خوانه په ژمی ګسی ا ګیری

ـ دهدو دلاری لا علی لالری

ـ دادو دكلي مياشي گله ورك گله پيدا شي
ـدادي اره دادي ساره
ـ دادي لاپاله ملا گله
ـ دارله ئيجيور سيوركي پو'ده پلي
ـ دالعته اس جعمي
ـ داسماني دكي‌جحه جوك جان سي ساتلي
ـ داسي وبه‌ئشته چه‌بادبه وي سوروالي
ـ داسي كاروي دكهال انكورعوارئ بي ديوال
ـ داسي مري سه‌كوه چه‌حوله دي‌بري خيري شي
ـداسي سمر بشته‌چه حلي يوري ئشه
ـ داسي مه‌وايه چه‌ره يم داسي بشي اكه چه ره يم
ـ داصيلي‌كول سحسساته ني‌اسابه دكم‌اصلي‌كول اسان اوساته‌ئي سحه
ـداديگ‌او دا سلعم
ـ او يا: داديگ او دايمر
ـ دانصاف بوحب كيدره اوري يوجاي او به عشي
ـ داو بو لار په وبي ده
ـ داور سوي په اور اعيري
ـ داورسوي حورپوي حودلمرسوي‌به حوريري
ـ دارراپل په‌پردي روي خه
ـ داورلمبه كه سري هرجوسكته كوي‌هعه احرسر او چتوي
ـ داوبو به سح كسي موري مه كاژه
ـ داوري لوښلي دژمي بكولي
ـ داوري نه شري كري

— دل کورنیتی نەداری

— دل یاری د سەر سو دادە

— دیدە سح دخدای لە نورە دی

— دیدە هیلە گکمە دە

— دمدە ویرە پەستر گوکی دە

— دیگرو یار ئی رەدی برم تە ورابیوی

— دوری سود پە سوری سی

— دیمکاری لارور نیری دگار داری لارود بری

— دبی پرە کاردد مدهمە کوی

— دبی پیرە سرە ندمدهمە حور یری

— دبی صرە دی کورورانشی سوبو تەئبی پە خمکە واچوە

— دبی عقلی سحی تل کمیس سوری

— دبی عهرنە کالە مهلمە واکداروی

— دبی کارە حدای بهرارە

— او نا لەبی کارە حدای سرارە

— دبی دکو پەدنگە نەتل شرمندە ئی

— دبی بیازەچە مرورئی هعە نە سودمس ئی

— دپاحانە پاچاهی محی دمردور مردوری نەمحی

— دپاحە اوستاد دیگک ورو ورو بحیبوی

— دپابخی اگک نە پریسود کەبوی

— دردی سعری توری نە می‌لور پرعارە سەدی

— دپردی ابی‌نە حبلە تمی سە دە

— دپردی پەروی دعررائیل خە

— دندی حری سل کا له عمر دی ،
— دندی حری نه‌هه خواب وی
— دلدای په‌حتم د ملا اوماں ده حیری
— دلدای په‌حتم ملانه ستری کیری
— دلدادابو چه هیله حوران له حواری وونه
— دری درحه چه‌وری نو نه‌دیر رحمت کا ي
— دری بدن‌چه نحار وکړی نودشانه دوږی حوری
— دری بدن‌چه حارحت وکړی دشپانه دوږی حورئ
— دنل په پر تا که خان ده پتیری
— دنل په‌لاس کسی مړی عته سکار دری
— دنل په‌قول شرط ۰ ه دری
— دنل په‌دستر حوان سل میلمانه هیح دی
— دنل پرمړی دی حل یاسین تیروی
— دنل ترور بحو عوسو سورسورشك دکورسه دی
— دبل درروی حله لورسه ده
— دنل ترادلسة حپله حما سه ده
— دنل تلتك تریمو شپو وی
— دنل دلاسه عسل کهلدر دی‌دحپل لاس کلدر مسل دی
— دنل دوړی یا پور ده یا پیمور
— دنل روی ده روی
— دنل کاردایمان په‌رنا کیږی
— دنل کار که‌دی سه‌وکه لاس‌پری تورکه دندو که مح پری نور
— دبل کورچا حوارنه دی لیدلی

- د تخته کهولو بيرم د ځمکې نه لوبيرم
- د تربور په زړه سوی کې پمور نشتې دی
- د تروای پهډير ابرس رنګ ني په کړ داولس .
- د ترمچې څه ځي پوهوف دی .
- د تش توپکه دوه کسه ډيرېږي .
- د تشه ډاګه نهسيلي څه يوسي
د وړو مېچ ر ږا وی
- د ترکسانه سرنه راوړی ـ هندوستا نه رړ .
- د تربور مرګ د خدايه غواړم نه ديل دلاسه
- ـ توري شپې ناره ږي خه نه وی
- د توري وهلي نه جوړېږي د خولې ويشتلي نه جوړېږي .
- د توري ټپ جوړېږي د ژبې ټپ نه جوړېږي
- د ټولو نهمه نهمه دابي سوه يوه نيمه .
- د ټيوس دغالي نه ټيوس ښاغي
- د سکو نه د همېشه او به وړی .
- د خان پرسادی مه ګېږم حپل شوق احستی دم
- د ځنګ پهورځ آس نه چاغېږي .
- د ځنګ ځحه نه روغ راسي مګر له ځنګله ځحه نه
- د ځنګ حوږی خبری ساعت ې تريح دی
- د ځنګ شپې دی وی دغم دی نه وی .
- د ځنګ ميدان په پښو نه وهل کيږي .
- د ځنګه ره راعلم حرى نى ته کوی
- د حولاسله قرو ږي پوری وی .

- د پردي اس په حمل تتوسه دئ
- د پردي تورسري سره عواړه د خپلې تورسرې د پاره
- د پړانګ سپينې منګلې شسو موږي پرې ويشلې
- د پسرلي ترګلو د ژمي اورسره دي تر باسياله سڅي حره ګورسره دي
- د پسي اول تي ته څوک ځان نه نيسي
- د پښې سپه تر کاداني پورې دي
- د پښي نظر په کولې وي.
- د پښې که دا پره په بادوه بيا نه د عوږو نوم وانه خلی
- د پس پردکان که وته سوځي بحرکي نه دروالوځي
- د پس کور چه وسو هغوته بېشو
- د پښتو خوږه په پردي وي مرګئي هسې پلمه وي .
- د پښتو څاوري سترګوته الوځي
- د پلار آشنا د زوی کاکا
- د پلار ګېډه دامسار کوته د زوی ګېډه د ره غوبه .
- د پور دلاسه دوه کوره خرابيږي
- د پوهلي شل مځکه په بحخه کې دي
- د پيل نوه توبه مرګ دی .
- د تومري دوستي زيان نه لري
- د پيسې څخه نيسته نشته .
- د پيل په يوه وغکه غه کيږي .
- د ناجه څومره خيال دی زما هغومره مال دی
- د تالندی چه دربی نی دشپانه ورته عږبي شی
- د ټبرخوله بيخي نيولې ده

— دحمل وطن گیدڕه دیل وطن بزرسری سه‌ده
— دحپلی کمملی سره پسی عروه .
— دحدای اسرچه وشی پلارئی به‌وی روی‌ئی وشی .
— دحدای په‌چارو دچاوس به رسیری
— دحدای داسی رصاده اندڵه ودووسریی وراده
— دحدای داره دی حدای سم کړی
— دحدای ښادگار په‌توره‌حلاصیری او د ده په‌باعه
— دحدای دطریاپررهیر وررو دی داپر پ یدلو مرو
— دحدای حه رصاسی ورځ ئی سمه‌شی
— دحره‌بارحه درو دوی سه‌ځی
— دحره سپمه له ه ده
-- دحره سړی دسمو احمر دی
دحره حستس به پیسه‌ده
— دحره‌لکی چه به‌هری حوااویسب کی دوه لودشه ی ده
— دحره به‌ئی کمه لویه ده
— دحوار په‌لاس کسی علمه ه ډوډی بده اسی
— دحوار حپله حوارّی بس ده
—دحوار کاله‌وړی‌دی‌حدای ماړه کړی
— دحوارابو برحی پراعربو حرحی
— دحوار ربځو ر بوسته رحمت‌دی د بډای سړی مست
— دحوار ملامسئله خوك به اوری
— دحوار ملا په‌آدان خوك کلمه به وائی
— دحوار سړی ځای به په‌روړ گلیم وی .

ـ دحولا بوپ ترشا سمحه دی

ـ دخوابی یوەیسەوی ده چه همیشەوی .

ـ دخوابی بیکاری دسپەں ریر توب حواری .

ـ دچا اول دچا آحر .

ـ دچا چەیوه سترکه رلەشی پرله لاس ردی

ـ چارویه خه دی سویه

ـ دچا درواره سەتکوه په کوته ساده ووهی پەلعمه

ـ دچاعبب سەوایه حەعیب دی وەویلشی .

ـ دچاودی پەپلمه دصوفی عوره سوه کولمه

ـ دچادی دەسی پەماسری کارچه پلار زویشی او روی پلار

ـ ـچرکک په آدان مەسهار کیږی .

ـ دچرکک عوره سوروا په سرچو پەدیا

ـ دحنکسومس ده پوره کیږی

ـ دچیدی ەلاس وته حلم چەدی . کەسیسر پەچەدی پریشی چەدی

ـ دحریص کاسه چپەده

ـ دحو محسس داره وی

ـ دحاوروو لاړ شو پرابرو کسهامت

ـ دحری مرکک هره ده .

ـ دحپل حپلوی سەده وردیکت ئی بەبەدی

ـ دحپل کاله حوراولو ر کړ میر دەوی

ـ دحپل کورعل دەبیول کیږی .

ـ دحپل لاس دما که مرعله ده

ـ دحپلو آراریده شته بیراریده نشته .

- ددنیا سعوردآخرت براورکم ده دی
- ددنیاحیحه حەوەاعواری اکه دسپوخحه حەحەداعواری
- ددوبی سحی درسی صوبی نەدی پەکار
- ددوبی کور داحسرنه ورځ کوره
- دووحرو ورسی نەسی وسلای
- ددوست دی مست حەنه سی ددسمن پەحنداوبه عولیری
- د.وست دوستیی سیوکیس حوددسمن درواری ته ورە علم
- ددوست لاس د رد ده اری
- ددیوال عمرله احیږه پوسه
- ددی کلی حورەدەپەدی کلی وادەدە
دډیلی اوبەحه ډدری ودریری کمده کدری
- دډم سرکی دتل پەدعری وی
- دډول اوار داریسه حوند کوی
- دډیرکاردیره کته وی
- دډیوی لاندی بیارە وی
- دډرو ډیر سری دلرواړ
- دډدر لرکی دیوه
- دډیرو همسا وی ددوه کیلی
- دروعوده دریستیا ردګ ورکول کران دی
- درستیاکوی دحولی سرسورنی وی
- درکوم نی سکر پەکوم کامی پەتسه بسادە
- درواع دایمان ریان دی
- درواع سری شرمسری

— دحوارسه دعه‌دی چه پرحپلو پسو و لار شی
— دحواری دوبه توان‌دی چه پرحپلو پسو روان دی
— دحواری کوبډی رویه حپله روتی ژویه
— دحواری‌ځحه ژرنده‌ساتی د کمره‌ئی سرد به احلی
— دحواسی هلته ورځ کره‌شی چه دروم کره‌ئی شبه‌سی
— دحوار یوه وره وه هعه‌هم کوډ. ر ده وه
— دحولی شرب دکډی ونر .
— دحوریی‌حاوره دساما دبعری خحه دی
— دحوای او رړ ویبا چه یوه‌شی یا رابه تری حورړدری
— دحطا یا باعه وی یاتوبه
— دحیاله دلوبګواوبه کوی دلوری خاسب پاڅی
— دحراب سرد حکک پای
— دحراب وریا لمه‌ی‌وی یادو چی
— دحیر سی‌دی توبه کاسه می په لاس را کړه
— دداسی سری په‌لاس سرمه‌شی حه‌سل دی به وی ورلی
ـ ددستر‌حان پرامن حه‌دوسته دسمن
ـ ددادو ورکی‌سمی رری حدایرام حیلو دوړی
ـ دد روا عحس سر کوره پوری
ـ د دروا عوعمر لاادی
ـ دد رواسو سرل لمه دی
ـ ددسمن کره خم دوست سی‌کرودی
ـ د د سمن دعصی‌عم شرم په‌تماشی
ـ د د کاندار ستر‌کی‌تول دی

— د زورور اوبه په پوځي هم ځړي

— د زورور داری دخره سپاری

— د زورور د څمکه مه کسیږه زوړ

— د زور ورو دی زوراوه سی د کمزوری دی وچیری ټیچ

— د زور و راسته ده پوردی ده پیغور

— د زورور حپلی د خوار ککری

— د روی په هیله سورد نیږه وود

— د روی داره پرهغو ده حه خدای بادی پیر روده

— د روی سورد نه دی ححه سعلوسری

— د روی ده میراته سور توه د سره څواته

— د روی سی دی اوربه سری دلورسی دی نیږه ده دوره یم ده وراره

— د راولی په کور کسی حپلوان سرسیری په کور کسی مرد گان

— د ژمی په نوده ددسمن پهحوره مه عولیره

— د رندی ره راعلم له واره ته حسرئی

— د رندی ره راغلم حواله ستاسپره ده

— د ژمی کرنگ عیم د دوبی.

— د ژمی په لمرمه باوره ددسمن په خندا

— د رمی په شنه آسمان مه باوریږه ددسمن په ورین تندی

— د ژمی پیتاوی دی هغه کوی چه کندوئی یک وی

— د ژمی اورهر څوک ځان ته راکاری

— د سا حمره سبا کیږی

ـ درواغ وايه پرشرع ئي برادروايه

ـ درواعجى درواع وائى عاقل دى‌قياس كوى

ـ درواعجى دى‌درواع وائى هعه بل دى قياس كوى

ـ درواعجى دى‌درواع وايى هوشيار دى قياس كوى

ـ دروعجى حا مطه نه‌ارى

ـ دروعجى دحداى دسمن دى

ـ دروعجى هيرجى

ـ دروعجى‌حه‌نه درواعوخان محمور كه‌ى هم‌درواعجى‌دى

ـ دروبار نه‌دواروسح نوردى

ـ درداب كه لوى دى خپه‌ى حبله‌ده

ـ درياب په‌انه نه كمرى

ـ درداب اوبه ه حرپرى

ـ دوى تيه رسكه ئى وحوره‌له‌دى‌ئى لاسره دولى

ـ دريدلى په جانه دى‌حليدلى

ـ درابده له‌ديولو دكابه دوهلو د حداى ساته

ـ دربدو دارار دى

ـ دراره عوابى يوه چو په ده

ـ د رره سمه په‌لاس سكاره كيرى

ـ درره رره نه‌لاروى

ـ د رركرراسى دعه ده‌حه علا ورخحه ونه كى

ـ درروپه‌قدر رركرپوهيرى

ـ درروقدر درركر سره‌دى

ـ درمرى‌عاربى هلوكى نه‌وى

— دسیال حواړه یاپوردی یا پیغور

— دسیل ځای کودردی

— دسیدمری چاکتلی

— دشپی کهولاړیه شیدورځی بهسرله تهویه رسیږی

— دشپی سد اوبو وړیدی

— دشپی هرسړی داریږی خوك حال وائی ده وائی

— دشپی هرڅوك داریږی ،څوك حال وائی څوك بی‌نه‌وایی

ـ دسر سړی روی سرسړی وی

ـ اویا داسوه روی ایو وی

ـ دسلو لاو بار دوه ورځ سی ه لار

ـ دسی سیږی دری که میں ند وی سیں یکی نه اری

ـ دشوه هشوی وسول تول تمی

ـ دسوفدرسپه ه سو کیر امدل کیږی

ـ دساردرواری دپای کری د عالمانو حولی نه دپای لیږی

ـ دمار ره راعلم ددرحه ه حسری کوی

ـ دمار، ووځه ددرحه سه وځه

ـ دسځی وانه دو سرم اه نه وانه دی پلا سرم

ـ دسځی حه میږه راسوی د کور روند ئی نه درسی وی

ـ دسعال سر اری دیری خیل سه‌دی

— دسعال دوردی حرګه نه وی

— دسکار عوسی دځان عوسی

— دسکاری وار وربادی نه‌حه پدده دسدارحی ورنه بیږه وه

— دسړی دی حه په شا دوسری نه راروئی مه وژنه

— د سپو کور په کور د عوه ده خوار وقیر نه ئې یوه ده

— د سپو دیستې نه شغالانو په کور کسې ځای ونیوه

— د سپو له خوارې ګیدړ پر دام کوې بارې

— د سپي په خوله دریاب نه مرداریږي

— د سپي دم ردې کړه خو کوتک له لاسه مه غورځوه

— د سپي ترخوله چه هډوکي و رسیږي غنمت دی

— د سپي ترلکي لاندې عمر هم تیریږي

— د سپي تراشنائي دځان خوارې سره ده

— د سرخان پراس د دوستانو اتحس

— د ستړي یوه دمه دوري یوه سړي

— د ستي له سوري چاپاره دې ایسلي

— د سرپرځای مې پسې وائي دژې خوله رااردې وائي

— د سرنه چه تیرشي قلد رشي

— د سلو پلو ځای کیږي او د یوه دا بللي ځای نه کیږي

— د سلو کوالو حاو بد بوه الهی نه ودریږي

— د سلو سرغاړو د پاره یوه ډېره کافي ده

— د سلو هو، په یوه نه، سه ده

— د سلو کالو مور په پسل کاله وری نه شي د سلو کالو وري نه په پسل کاله مور نه شي

— د سلو عرو دو پاسه د نه د وه سیند

— د سوال په اوبو ژرنده نه ګرځي

— د سور ناچې شه دي یو بو دی

— د سوی دي حملي غوسي دارو شي

- د غاښ درد اصل دی

- د غرو ځنګلو نه بی زمریا نه وی

— د غریب په سر کښی خوك نه راړی

— د غریب ملا پر اذان خوك غوږ نه نیسی

— د غریب ملا اذان ته خوك غوږ نه نیسی

— د غریب سړی نه د خیرات په ورځ غوا ورکه وی

— د غریب غاښ نه د حلوا کی ماتیږی

— د غلو د سه داری نده بی بیداری

— د غلو سپی دلی نه دی لیدلی د شکو مس خلی

— د غله په زړه کی غله لاس ور نه یوای

— د غله خدای په غره لسی سه

— د غله سره یاری اره حپل حر خیږی حوندی لره

— د غله ګلا چالیدلی ده

— د غله میرا ته دیسمه ده

— د غمو له روده خور او سری

— د غمو له در لسه خورسم اوده لری

— د غمو لار د ژړندی پرحوای ده

— د غی ګه ږه سوی وسی حوار غریب نه پاتی نه سی

— د قاطری نرسا مه تره پره د ملك نر سیح

— د کاره پیکی سره کبره دوره خوړدری

— د کال حپله سی نه ئی حملی سپی نه د زسره تیرو

— د کال سه والی د پسرلی خخه معلومیږی

— د کاله حوراو اور کړ سپړنه وی

ـ ددسەی بە حورە حمرە سە عوابرە

ـ دشەی پەسلام بە ور ئیری

ـ دسەی ئەە دی چە اول ئی ، ئەو وی احەرئی، بە

ـ ددس ی یاسر ە گوری یا ئەو بە

ـ ددبمی حوارە باوردی باپیعور

ـ دسو بەسە رائی دبدوبە حولك خەوائی

ـ دسو خحە سە ردری ئەدو حجە واسە

ـ دسی روا دی مرووردم دعوسود حالا

ـ ئەسوعوسو سە سو روا وی

ـ دسە حوی بیادسە بەسابسو بە ئگە ری

ـ دسی ورخی ئی بار دبدی ورخی ئی بیدار

ـ دسەر سەوە بە سراد رحیری

ـ دصحرا موبك راعی د لور موبك ئی دوبە ب

ـ دعالمە سرە عم بە عم دی

ـ دعلم درحە دردادە دە

ـ دعقل وسە پە دسو ە رسەری

ـ دعقل ی لموود دبتە حوبحب بەلرم

ـ دعقل وری چالیدلی بەدی او ددیا دور

ـ دعقل وری دسە ددیا دور

ـ دعرص خسس لیوبی دی

— د کوهی حتہ پہ کوهی لګیږی
— د کتمی او توری ځای تو پیر اری
— د کور حاوری په کور لګیږی
— د کودی لاړ په ژړنده ده
— د کور شمه نه په کور کیږی
— د کوملی د یلہ کو ملی عواړی
— د کونګ نه ژنه کونګ پوهیږی
— د کونګ په ژبه مور پوهیږی
— د کیدړی اورسری اشنائی نه کیږی
— دګیدړ کور بی جرګه نه وی
— دګیدړ برباړی درمری ځیرل سه دی
— دلاس عوبه په عاس سه حلا صوه
— داب عوانی احر حاوند قصاب دی
— داروار ډډیر وډیر
— دلسکر پداحر خه دمانی نه سره
— دامدو نهخه لانده شی
— دامدو حتوار او نه دارو دی
— دلورمی دی سپه سرشی دروی سی‌دی اورته ره دی بوله پمه سحته
— دلوګیری حه رصانه وی نور په اوبه اچوی
— دلوګری حه رصانه وی لور په لوبه تیره کوی
— دلیری دلیدی نه شم دردی درته کتای نسم
— دلوه چه‌حوله سره شی په لسو بسو نندمه دی
— ددلیوه سره چه عومی حوری لهمستمی سره نندی وهی

ـــ د کاله گشرمه‌سی د کاروان سسرسه ـی

ـــ دکان ئی‌سه گورسال ئی گورد

ـــ د کمر کاسه سکوره ده

ـــ دکری دوری کور چی وی

ـــ دکم اصل‌لوی دما داصیل سپکما وی

ـــ دکوبه دوه عوبه

ـــ دکور تور بالی دی خود دما بان حمدی دی

ـــ دکور حمره دبالدی مه کوه

ـــ دلور له‌حاله یو خدای خمر دی

ـــ دکور گته دلاهور گمه

ـــ دکور عم‌ده صحراته دوسم د صحرا عم ه خیربه

ـــ دکورعم د گور عم

ـــ د کورعم ده گلول کری

ـــ د کور دوم دیسی ده ورکیری

ـــ دکوبدی دوه عوائی وو یوووب ده‌دل دمه ووب ده

ـــ دکوبدی هم‌زره کیری هم‌ئی ساره

ـــ دکوبدی ده دین بوده دبیا

ـــ دکوبدی عم‌دخان وی دلورئی دحان وی

ـــ دکوبدی کره روی ده‌وه حه روی ادا سو مرگو گلوه شوه

ـــ دکوبدی دوه لوروه په سکو بدلو کحی یوره

ـــ دکوبدی رویه حه‌دی دو یه

ـــ د کوبدی روی دوم ا حا دی

ـــ د کلال په‌کور کسی روع لوسی نشته

— دەمێ حەجد سەرێ بە بەحد کەسی اوە
— دەمێ حروا حرحمگ دی
— دەمێ کو وی بە پتەوی
— دەمێ لاربە سەبە بەلەپیوی
— دەمێ ورزنی بە حوارە گوری بە برحە
— دەمێ علری دواب دی حەلاپسی
— دەمێ کاودعا ری رسا مە بیردری
— دەمێ ک اور دە بادە عوسەل کەری
— دەمێ گ دحکول بادری د اچاباحاعی
— دەمێ گری سر ە دسمن بو کو
— دەمێ حوە حوبە عسی حوساوە حە باران ری وسودووری نی لاری
— دەمێ وررە بروی دروی پروح ئابی
— دەمێ ورعەر د وی رادکو دە
— د مورنی سەرێ ل گ وگورە دلورێ سرنگ پردێ وگورە
— دەمێ ورک حە عم دی پە رربدە کسی نی کوردی
— دەمێ ورک حە دی عم دی حە پە رر بدە کسی دی کوردی
— دەمێ رابی اوسیابی بو کام رمح دی
— دەمێ روپە سەرو کی بل دوری سرنگ وی
— دەمێ رو پردە دی حدای کوی
— دەمێ رەر وی ستر گی عتی وی
— دەمێ رو یولاس پە حارە بل پە حوارە
— دەمێ رو ژوبد دوری برسیو ری لابدوی
— دەمێ رە سیالی کوە دبحی نی مە کوە

- دلودو ويالو محه حيرمه وهه حه لوند نه شى
- دلوى سگى او په حوبرى وى
- دماغ دى پيل وراى نه شى په كور كسى دى موبكان ەلورى روژى نيسى
- دمارابولارى حا ندى كرى دى
- دماره كوربه سرگى ورى وى
- دماغى حه احل راسى حجى ەبردى كەرى
- دەرحوبه ختمه ناسب دى
- دمرد حواره دنامرد نه دس كى دا ى كەرى
- دمرك داروگران دى
- دمرگه دح كسى خان نه وژبه
- دسرورىر حه بادرنه دە نا الاده
- دمرورد حه دنوردوه
- دمرنا دولسكرخه وى د حرو چرحرخه وى
- د مرى حپر داورامه ده
- دمروده لاخه سادى وى
- دمرو كله نه اسب نه وه رصا
- د مرى قدرپه ژوندى نا ندى وى
- دمرد محه شطان لادرار دى
- د مره مال ده مرى سى خى
- دمحمورى نربوم صبر دى
- دمساردسوحسابنه كوه دسرحواست نى كوه
- دمساور وبرسور وى
- دمسى نه سيحن حه ورنى حه عمم

- د نورو پلوار دی ماته ئې په ځکمه راواخوه
- د نوك پرځای سوك سهی
- د نوی په هوس زاړه ئې کړه حس حس
- د نه مړو ملك سوبلو
- د نادليل ده ګله د نوه ګله د ل ده
- د نانه دوسرګو جوله په دوو پردی
- د نیا نه د نا پسی ځی
- د نادده اد نه یه نومی د پاسه نه اود ل راسی نر نیاسه نه اوسی
- د نیا په اسید جوړله ګیری
- د نیا ترسرخار سرتر ناموس خار
- د نیا چپاله اری روی پر عالم
- د نیا داره ده د نیادی ډ نروله سپن ګمن دی نوور
- د عه نوره د پاچا وردرمیاله
- د نیاه درېږی زړه تهٔری
- د نیا عمه نه معلومه ده حه حسه کړی ئی ده
- د نیسی هر ساعت مرګ دی
- د نیکانوله قدمه نداں وویل له عمه
- د نیمی ورځی حکومت د سلو کلو ګور حرانوی
- دواده نه وروسته ډری جه په کار
- دوی د خوار و غریب خامه ده
- دو حوله پیله لانه ده سوځی
- دوړان پر هر ګور وا ن
- دورځی د توتو په جوړلو شر سیری د شپی ئی له پحو سره جوړی

— دسپرد یاحرب وی ناترب

— دمە ریانوالە عەمەدە حلاصیری

— د مامە ئیگاسح وی سانی حب

— دسلمە حواب پا ی دی

— د سلمە سلمە ندایسی د کورنە دوار

ـ دسین کا م دسهاد ت حام دی

ـ د سنخی ماب سردە کوری د ی بی رڕە ه ەکورت

ـ دسوعوندی دەدوسح کولبری

ـ دبا اهلوخحە ىب مەعوارە

ـ دبا دوە وی درواع دی

ـ د نارحوارە ناناود وی یانلەنگی.

ـ ـناسب ر.ری.دە گرردە گندرە سەدە

ـ اویا دپروب رمری نەگرردە گندرە سەدە

ـ د دا کسە اسائی دحرە سپاری.

ـ د ناوحی سلدە ئی لەحپلی ببەی حوری

ـ د برح ححەوورە داولس حححە مە ورە

ـ د مردی وردە کلای نەسم دلری ئی پریسودلای دەشم

ـ د بر وحە دحسرو نعدی ححە وی

ـ د دس پرسمە لاندی نەخملە کسی دماسری

ـ د دسب نە نوری مەدی کب پرڕك وی

ـ د نعری عم ئحوك دشی کاللی

ـ د نگرهار لەتوپی نەسری سر.ور سەدی

ـ دنوررونیمە دانایوە بیمە

— دوبه بوب وهه چهدپسو وبهلودری

— دوی سل نااله عمر دمرعی پری یوهسپه

— دوه دهسره حورشی که دردم ئی تردخ دهوی

— دوه نك هعه همسرهورك

— دوه پك پحپل سخ کی ورك

— دوه ورویه هم سره ررروده

— دوه وروبه دریم حساب

— دوه دهلاسحان شی دوی پلادمامسی

— دوه‌گوتی سی‌نوری ذی په تاحوار‌ دی پوری ذری

— دوه‌لح هسره پمهری (لوح)

— دوه‌لح دهحمام کس سه سره ایسی (اوح)

— دوه سرعان دوهئی خااله حمر هدی نودنل له حااله

— دوه وری چی په یوه وب کسی ندسرهوری

— دوه عوائی حه سکر پهسکرسی ریان دوتو ناپودی

— دوه هدوایی یوه لاس کسی نه ولی ذری

— دهرچا سره حل سیوری سل‌دی

— دهرچاسه دحپل‌خان‌دی

— دهرچاپه سرکی نوپااله سگ‌دی

— دهرسر دپاسهسر

— دهرسر دپاسه سر دی

— دهرسری‌آب په حپل لاس کسی دی

— دهر شی حوند پهسااکه سه کیری‌دسااگی حوند نه په خه سه سی

— دهلی مح تور دی

— دورور حورسی کی محتاجه می مه کی .

— دورور خحه گتیه حه گتیه نه ده

— دوروره دی وراره سو دوراره سره دی خه سو

- دوره نوری ولارِ دسی ورح وی ولاڕی

— دوڕی نرهام سری عوسی دی

— دوڕی سترکی په دسرحوان لی وی

— دوست او دسمن ده نوه سرگه سه گوری

— دوست او دسمن په نوه سرگه گوری

— دوست اساری نه گوری دسمن وارته

— دوست نه دی وژڕوی دسمن ه دی وحدوی

— دوست ه حال وادە دسمن ته لاپی وده

— دوست نه حال وایه دسمن ته لاپی

— دوست ته دوسرە تمه کوه حه دلاسه بی دری

— دوسی دی لوه دی حه سهار دی اوروییی دا باد دی لور

— دوست رورنه عواڕی دسمن تره‌ه

— دوست دسحی دپاره دی

— دوسی دسلو دالو لارده

— دوطی په ودر سساو سه پوهری

— دولی لهاتماقه پدا کیڕی

— دولی دلاس حمره ده

— دوای دی دعان دی عرب دی پهحهان دی

— دولی ـ وه لاس ده نه راخی

— دوسره سه لوئیره حه سانه گوری

ډ

— ډال چه ګرځوی ځان به ساتی

— ډبره چه پر ځای پرته وي درنه وی

— ډبره د یتیم له سره نه چیږي

— ډبره راځی د یتیم په سر لګیږی

— ډبره یوه ډیک مرغه دو ند مرغه

— ډېري اړوي لږم ترلاسه ي عواړي

— ډکه کاسه جا مځا جړ پړی

— ډک لوښی چه خوځوی اوبه ئې تو ئیږی

— ډمان څلور کسه په جته پسی تلل مګر دی کسی چیغې ئې وهلی

— ډم چه ډول وهی زور ئې لري

— ډم جومور شو څه پاتی کور شو

— د هیلی دحی تهلاسوسه رده کوه
— د یار ترحی حسرې حوړې الګیږې
— د یارسره یاری کړه په عیبوئی عرص مه کړه
— د یتیم اوسکه په حپله موږها کیږې .
— دیوال بیم ږه وی اسان عم .
— دیوالوبه هم غور وبه لرې .
— د یوې وبی لر ګی څه لوې څه کمکی
— دیوی ستورې به دوې پچی سی دې .
— دیورر طلاو به یو بحت سه دې
— دیوه رما ن ددل نکمه .
— دیود سپاهی به حه دوره وې
— دیوه ګل حجه نه پسرلی کیری (په یوګل به پسرلی کمری)
— د دوه لاسه یك به حیژی .
— د یوه لاس څحه یك به حیری
— د یوه مرئی دسلو نا دار .
— دیوې ورځی حا کم د شلو کالو کور حرا بوې .
— دیوې سپرې د پاره پوستین اورته سه اچوه

***

ر

- رانګ په اراده مرده تګ په اجاره
- راسب اوسه په لویه لار راست اوسه
- راستي روال دلري
- راکه رسا چوپي دیراره یم د ګټي
- رښتیا ویل ترخه دي
- رښتیا وایه نه کوچني ئي وایه
- رښتیا که نه وایم الله مې ویني که ئي وایم عبد الله مې ویني
- رښتیا یار ورور وائي یا لیوني
- رښتیا ئي یاران ده سحري کي معلومېږي
- راغلي نکسي کیسو دي، ځله ؤ نکسي ړندو دي
- رضا ئي کړه، ملائي ماته که
- احسلي له مخه وړلي
- رمه که له سپا نه خوسي ده له ښسن خونده ده خوشي
- رنځوران تمام شوحه لقمان پري نادان سو
- رنځوره د ګرمي علاج ئي د سردي
- رنګ دي د علة ناستي دي د خه

- ډمه ګډیدلی نه شوه ویل ئی ځمکه کږه ده
- ډم له خدایه یاغی عوارې یا سادی
- ډم ئی د ډهم په سررده کوی
- ډوډی په خله خوری سترګی ئې د بورو دری سری وي
- ډوډی خپله خورم دعا سا سرته کړم
- ډوډی که دیل ده س خودي خپل دی
- ډوډی پردي شوروا نه مه وره کوه
- ډوډی د ما دوای څی رور دیاری نه ور کوي
- ډوډی رما خوري بودود سلاحا ښی کوی
- ډوډی دی په ډوډی کسیږده
- ډوډی دلوسی له مخی خوړه کړی
- ډول نه بیه، کسرو ړیا
- ډولو نه مې ترسر ډیرشوی دا ئی ډمه کی دی
- ډول سوری ګوډه نکسی
- ډول په ښیرا عریری ما مندي کور ګډیري
- ډول می ترخنګ دی بوو هل ئی څه دنګ دی
- ډول ئی دلیوبی په لاس کسی ور کړ
- ډیر ځله ایمان په ګمان ځی
- ډیر کار ډیره ګټه
- ډیر مولاړه لیږه ولاړه
- ډیره نه وایه چه لرحیږی
- ډیر ویل خه په کار دی
- ډیر ویل د قرآن سه دی
- ډیره ګټه د مالی سرخوری
- ډیر بی نه موندل لرئی نه خوړل
- ډیری خبری د قرآن سی دی
- ډیری ټوکی آخر خمګان دی

ړ

- ړانده ته شپه او ورځ یوشان ده
- ړانده ته د خولی لار معلومه ده
- ړانده ته مه ګډیره کاڼه ته ډول مه وهه
- ړوند خو ړوند یم- سترګو ته می ولی ډوکی راوړې
- ړوند ته خپل سترګو دنیا دی
- ړوند په خپل کور ښه پوهیږي
- ړوند ته ګوډی پوری خاندی
- ړوند ته نوری هره ورځ نه لویږي
- ړوند چراغ څه کوی
- ړوند دوست او دښمن ته په یوه سترګه ګوری
- ړوند له خدایه څه غواړی دوه سترګی
- ړوند یو واری امسا ورکوی
- ړومبی د وروستی پل دی

- رنگ‌د گلونوبه‌دێ‌د پیازدێ زه گوردلیله سما به‌رنگ حطاوتمه
- رنگ دێ مل گوره‌حال‌سی دوسه
- رنگ‌ثی د گل‌حوند ثی‌د پهار
- رنگ‌دملا نوریێ دلا
- رنگ‌یی دملا نورعملی‌یی‌د دلا
- رنگ یی مه‌گوره حوندی گوره
- روی روپی بیدا کوی
- روی که‌کوچی‌ده کاروبه عب کوی
- روبه به‌دکاله حوسیریێ‌به دسیلما به
- روخ که یوه‌ده وحوبه ئی نیردی
- روح می‌و احله‌بوم‌می‌مه احله
- رودله ویالو حوریریێ
- روزێ‌حا به‌سله به‌ده‌سولی
- روع صورت بیمه‌با چاهی‌ده
- روع صورب به‌پتیریێ

ژ

- ژ ه اهده لسه‌ده
- ژ ر نده او حوسات نه‌بیژی
- ژڕاهم‌سه ڕه عواڕی
-ژ ر نده نه‌چل کرخی
- ژ ر نده چه ار نه‌لری به‌حه نه‌ گرخی
- ژ ر نده که‌دپلار ده‌هم به‌وارده
- ژ ر نده که‌هر حوسره گڕندی شی لاندەعەم نه‌اوڕه کوی
= ژ ر ند کڕی حداى حوار کڕی حه‌به‌پرنه برد ئی حوڕای
- ژ ر نده و گرری چه‌اوڕه و کڕی
= ژ ر نده‌ماته شوه‌یکه‌کی ئی‌لاسو ری
= ژ نی کله‌ی چه‌نادنار ان وی
=ژ نی د نود نه سه دو نی دی سوڕ
= ژ نی دحوار اوعریب ریان دی
- ژ و ند دی ورك سه اله‌مرگه د ر
-ژ و ند ئی گران مرگ ئی گران

ز

-زاڕه‌ په‌حواڕه‌دی

-زلمیان ده‌سپیں میدان سری

-زڕه‌به‌ زڕه‌ آئیمه‌دی

-زه‌له‌ باحار به‌له‌ما

-زڕه‌چه‌ سیں شی سا ئیسب به‌عواڕی حوب جه‌راشی دا لسب ده‌عواڕی

-زڕه‌ به‌ دوره‌ کتو سپیسری

-زور چه‌د زور زور شی دتی له‌ حا صله‌ سره‌حپل سی

-زوم چه‌ زوبی شیمدی د کلی بولی بیعلی ده‌ ئی حدمب کوی

-زوم چه‌ حیب تڕلی وی به‌حواسی اوحواسیپ به‌ ئی قدر حوڕای وی

-زه‌د مڕی ژاڕم ده‌سی به‌ ما به‌ حوله‌پوری حا ندی

-زهڕخه‌ حروار خه‌مشقال

= سپی حه گرروی به هلو کی ئی وله
= سپی چه عادی خه ودی
= سی ده ئی ویل دحاله لاسه په عداب ئی ویل ئی دحمله کامه
= سی حمل دادارسه دمردی
- سی دهعه و حوره چه پیژنی دی
- سی دیر دخان دبارهعادی لرد کور له داره
= سی عادی کاروان دیریری
= سی کور په کور احمه وی حوارهمیرتی ئی دهوی
- سپی سری سپی ئی حمری
- سی که هرحومره دشی دیا همد حسن کور سادی
- سی بادحی ساره ده وهی
- سپی سی کری کشرده
- سی هلو کی حوری خان ته ئی ده ادگری
- سی ئی وهه چه حاوید ئی وو یریری
= سپی ئی د کوره پهرعاسته دیریری
- سی طمع دحدای اه کرمه حجه لری ده
- سین یکی دهرچاحوس دی مگرد دسو و رسی کولمی او دری
- سین عردی واوری دهوی
- سپین والی درره سه دی دهدو دسو
= سین و دسه دمرگ اساری دی
- سپین ویل یا لوبی کوی یاروروز
= سی ته وایه چعه شه دچادمحه
- سین دگری سردوده سخوور پهسر کری دی
- سا حه کمی دی حهده لاس دی سورعمی دی
- ستادادهحورو رمادادهسادو
- سا اله حمرهمی دوده ده سی دی گرروه -
- ستا یی و اس رما ئی عاره
- سر گه ژده سه ده دهلار کوره

س

- سماهی کار دی حەری لرایی
- سەر هەمە گرروی چەدوروبە اوڕە سەوی
- سپما سما، بەلەادی بەلەا دا
- سپەولی سپوحوڕلی
- سپەسی پەدری خای شکری ،
- سور دپلی بەحال حەحەردی
- سورحور، حاوری حور
- سور حور مردار حور
- سپور سپورئی کاوە دربیادە بی هەمە
- سورسی بە لەاولە دوا کیری
- سپی پەهدو کی بەحو ردری
- سی پەحملو میخو کی سرەحوری سار اتەبی سلایوەوی
- سپی حە ایسار سی – دا یاعاپی
- سپی چەحومرە عادی هومرە بەدرادی

- سل دپور یوه ایکی د کور برابره بەدی
- سل درر گریو دآهگر
- سل شپکه درر گردو دآهگر
- سل ددی موره وادی پرموردی مەوای
- سل دی ومره یودی‌مەمره
- سل دی ومره‌سردی مەمره
- سل دی ومره دسلو سردار دی مەمره
- سل روپی‌پور که روی بەدار ارلوی که
- سل روپی یور که بداحمر شپه بەکور که
- سل روپی پور که بدژبی شپه بەکور که
- سل روپی دور که دوروی دتر دوره لەخکه لوی که
- سل ورخی یکاره دوروح په کار
- سل سمند سند لی‌له بیعلقه خان‌ساتلی
- سل سویان پەمرکه کی‌سەدی بەدو
- سل کالەدوبی دوشمه دورعی
- سل کاله ددی وائی حوسائی درودی وائی
- سل کالەعادت‌دوحمره دحقیقت
- سل کاله دتیرشوه جمعی شپه‌دی‌و بەپیربد له
- سل کسه هلوان وودرگه ئی‌لادوره‌عو سمه
- سل مری پردی‌کوی یوسر بحری کوی
- سل ممی حوره دوه‌بەدی‌رهرشی
- سل ئی‌گوره یوئی عواره
- سل ئی‌مره کره لابدی ئی‌بەبولی
- سلیمان محی که داسی درگان وائی حبل‌وری بەئی میری کری‌وی
- سلواعه هرورخ بەحاکی بەاویری
- سود پەلاس بیسی ترکاله
- سوردی سوربدلی تراوو کـو وتلی
- سور سپی دسور اله‌ی ورور دی

- سەرگی بەوە شەکی بیروە
- سەرگی پەنەو بەدر بیری
- سترگی د سەرگو بە سرسیری
- سەرو و گمل هوساو و و حمل
- سحاوب کوەحە محور شی
- سحب ساعب یوساعب
- سح دھعە حاچە عم ئی بر دل وی
- سحوبدر د سو ری بەزو رغورخی
- سربە حپلو وستا بو بەدر بیری
- سرتڕلی سی خورلی
- سرچە دشال لایق وی لە کشەرەو ر بەراخی
- سرحە بی حەحالە شی کدو شی
- سرحریلی سەدی بە میرە شرای
- سردسوی بوی ئی بە دی درعلی
- سردسری حگک دسدە عوائی
- سردی اسمان بە رسری اوعقل دی درپسو لابدی دی
- سرمی تاتە عور می با دلود
- سری عرو بە دی سخی اربو بە
- سری کسە حامە ئی دری بیسە
- سری دو بور حامە ئی دل بور
- سل دللی حوبدی کیری یو دا دللی بە
- سلام ئی بە احاوە حەوائی چاوەپرھەدو وحوب
- سل بەلالی دور بوئی د دگرو
- سل حادو گر یوغیب گربەدی سرە درادر
- سل حرە یەسویە کی سەدی بەیو . پەسر کە کی
- سل حویوبە بور کری دوبە دسور کری
- سل دی تورو بە دی دوسوبی دی اورە دستە

بنی

سادی در بادی عم دیچەبە تادسی لہم د ی

- سادی دیاری عمئی دو راری

- ساربە درمە ژبە حوڕ کرِی بەبە کلک کوتک

- سادستە بەسلو کسی‌یووی

- سایستە گل دەدهر چاتلوسە وی

- سادستە مح دحورو رڕو مرهمدی

- سخە دەکور سە ایسی‌رردە یە سور

- سخەد برحا بەد ہ

- سخە حە رڕ سی حولەئی‌دسە سی

- سخە دمیڕە بە حوسە دہ بەد کلی

- سحەدسامارحںک تە ءار ہ دہ

- سخە کرە دسی دەماتەبەئی کی‌سمە بەئی‌بە کی

- سخە کەهر حومرە سەدە دسڕی څای بشی دیولی

- سخە لەاحاعە عوارم حوراولور ولىد بل‌بە ور کوہ

- سخە یابە کوریابە گور

- سخە می‌دی بحل وی اورامں‌می‌دی سل‌وی

- سکار داری و کڕ حوسحالی کوبە کوی

- سوی حەباری شی بارەنی حەشی
- سوی چەخرورِی شی خوك دەوحوری
- سوی دحاوبدوی سی هسی مەلەی وهی
- سیالی سی دحا دابو سره کرە کورسی وران شو
- سیال سی ئی محی سی بەئی
- سیرلی چەدلگیدو بەوی ولی دی ور کولە
- سیر حورم مشمال گمم بی بی اوسم کەدر خم
- سیرلی پەحپلە مور پوری خملی
- سیلاب لوی کابی رعر وی کمکی پرحبل خای پریری
- سێن دەوسوبە دەدیری
- سێن حەبە وبالو سی هم وچیری
- سێن دسی بەحولە دەمر داردری
- سێن کەپلس دەدسپی پەژبە دە
- سیمە ددرداب کرە حولەدیری

- سەدھەعە چاسرە حوند گوی حە دری پوھێری
- سە روال دە اری
- سەر دە دحرادی کوتحی دە
- سە سە دی دددی
- سە عمل دلاری سلی دی
- سە گوە دددە گوە
- سە گوە اەدا چامە دەردرە
- سە گوە حەددە وێی
- سە گوە ددەدە درر سێری
- سە مە درراڕە گوە مە دروار
- سەدەرە اەدورە ردا دە دە
- سە سیعواڕە سەی دی حوارم
- سەو کە دەداحجە کسی دی گسێردە دوە ورح دە دی دە ئارشی
- سە و کە ودرداب دە ئیوا چوە
- سەو یل سە دی دردە ویلو سە دەدی

- سوروا دبی هەمە سەری لریری
- سە اەنگور چعال حوری
- سە اوبە هەمبەوری
- سەباران دەباوە معلومیری
- سەبدی لورکی بدەدی خورکی
- سەبەدی دسوکرم بدەمی حەدنور روی سی شەبە ئی سود کرم
- سەپرحابە ور کیری
- سە پەبدو هەم معلومیری
- سە بەسەدی بدپەدو
- سەبردی دیاوی
- سەبر دیا گتیە ، پرعقمی بوسە دە
- سەبردیا کیە حەدعەمی بوسەدە
- سەبربدو دمیو کاردی
- سەحاوان دطوواندەورح معلومیری
- سەحال بدی، سودمن کی بدحال بەدی هەم بکت سەن کی
- سە چە خولک بیژبی بدبە وای کوی
- سەحە یاد کری بویی برباد کری
- سەحپل خان بەسە راولی
- سەحدای سەبللی دی
- سەحدایە روروره ، مورمە کره دنور بردوره
- سەحوی بەدی سلطان کری بدحوی بدی بەخانبوری حیران کری
- سە حویدسری گابە دە
- سە دوست پە بدخای معلو میری
- سەدی دبورو بددی رما
- سەدحپل وی چە تل ترتل وی
- سەدی هەمدمیرە بددي هەمدمیرە

- شرم دبدی حاری سه دی
- شرم دادمان پوس دی
- شرمەی کوب بیح بی حوب
- سرمس حه عوارِی باداو باران
- شرمس ههه بمره ورِی حه هرِی حجه حلاو ی
- سر سکی دمارسره عربده پرمح و سلبده
- شری سرِی پهمکه کی ارامبه لری
- سگوبه برِی بهعسل کری
- سکوپ کهحلال‌دی رنگئی مرداردی
- سلوبی ورِ مسمی راورِ
- شلوبی او شوروادبی حوبده سرِی اردری
- شی بهعلاه چیحلی کری
- سمی که اسابهوای سروبه پلوبه به ور کو لای
- سوده راورِه سلهسمی ورِه کوردی حمل‌ذی
- سولی بی‌دی شلهٔیوی حود سال سره بی دی سمی وی
- سبح دربده‌اپره حوله دی بهرهد ی
- شربه سوه حورِ کری بهپه کسلی دوره
- سیطان به نیوبل حاوری حوری و دل‌بی حه عورِیور سرهدی
- شس دسابهمعلوم وی
- سس سمی دلبوه وروردی
- شس که دوی شس یکی به وی

ش

- سا با ر ډه دسېږو هاى دى
- سحاعت دمړه پسول دى
- سحاعت دمېږو نو سول دى
- سپه نه وى باران نه نه وى
- سپه که نيار، ده سى نه سمار دى
- سه يوه ده علم ئى پردى
- سپه مى هم ديره کړ ادا مى هم مړه سو
- سى ورخى لکه دارهب مګوبى کله عم راوړى کله سادى
- سپى د لېوه نار نه دى
- شرچه عوارى پرپېس نه سى
- سرع رړه مى که حواله
- سرع سه ده دسومېږو نه سه ده
- سرم په سر ګو کى دى
- شرم دهعوى وسادى چه په سرم دوهيرى

ع

— عاشق دل لوغړن وي

— عاشق سر نه لري غم دا نه کړنه لري

— عاشق سر نه لري

ـ عاشق سترګي نه لري

— عاشق یم مګر ځان نه ورنم

— عاصي پو هیري او دوزخ ئي پو هیري

— عاقلان بدی ورکوي بی عقلان په بدی ځان اخته کوي

ـ عاقل ته ځان دانه ونه دولی بی عقل ځان پوه دولی

ـ عاقل پر مخ ځی تر شا ګوري

ـ عاقل ته اشاره کم عقل ته کوتک

ـ عاقل دهر چا خوښ دی

ـ عالمه مخ می تور سو د خپل غم د ګلولو نه وم پر دیغم را نا بدي رو رشو

ـ عز یره خدای دلوی لره

ـ عشق او مشک نه پټیږي

ص

- صەبر کە دردح دی میوەئی خوارەدە
- اویا صەبر کە بریج دی خوڕی مەوی هەم لری
- صەبردر دەبرحە اری
- صەبرسروردی
- صەبرد سیڕولوی هەردی
- صەبرە ووەدلاووەدە
- صوورەتی عەیب دە کار کسی لەب

غ

- غادرې ته ئې ووېل پلار دې څوک دی دې ووېل اس غوندې ماما لرم
- غټه ګوله کومې څیري
- غټې سر ګی خان وسی وړي ستر ګی جهان
- غر به در پښنا کړم توان به دي پیدا کړم
- غر په غره نه ورځي سړی په سړي ورځي
- غر په پر پټوي
- غر په پر نه پټيږي
- غر که لوړ دی په سر ئې لار ده
- غر و لاړ غشي‌ني یو وړ
- غريب سړی او در ګټ ئې مټې
- غر دې ته یو [illegible] سر لی دی
[illegible] ي رسر یان [illegible] ري
[illegible] کو شا [illegible] ی تور م[illegible]ی،

ـ عشق ئې چه پټ که ځان ئې سپک که

ـ عذر دی خوږ شه عذر دی را خوږ کی

ـ عقل په سر دی نه په کال

ـ عقل په پیسو نه اخیستل کیږی

ـ عقل چه ئې کم وي هر کور ئې تل غم وي

ـ عقل دانې شی نه دی چه خوك ئې په لاس در کړی

ـ عقل د عزت ورور دی که عقل اري عزت ئې پوره دی

ـ عقل که نه لری څه نه لري عقل، که لری هر څه لری

— عقل که څوك مومي دوات کور لره ور درومي

ـ عقل عقلمند غواړي هنر هنرمند غواړی

ـ عقل بې عقله رده کیږي

ـ علت پر پیسو کیږی عادت نه پر پیسو کیږی

—علت پر پیسو ـل کیږی عادت نه پر پیسو دل کیږی

- عقل پوه علاج کوي ښيښې ني مل ګومانه
- غلو سل کوره وران کړل خپل ئی ودان نه کړ
- غلو قافلې وهلې نو نه چه کوتې یې وهلې
- غله ته وائی غلا کوه د کور څښتن ته وائی ويده اوسه
- غله دري وهی نه بختی پلی وهی
- غله کور وهه وهی نه بخت رورونه وهی
- غلیم چه ژوند دی دوستان نه ئی ډیروی
- غلیم که دی د سروي تر خپل مسافر بهتر وی
- غم نه دی غمخور نه دي دوست غوارم دښمن نه دي
- غم دي د لالی په سر مسته دي تاره ګرځی
- غم له غمه نه شرمیږي بروان ابی مره وه دن دورهچر ګله
- غوا که توره ده پی ئی سپینې دی
- غوا که توره ده شودې ئی سپینې دی
- غوائی حلال نه دی سالګ په سر ګرروی
- غوائی چه سره سکر په سکرسی ر دا ر- دو بو او ګا دوړي
- غوټه چه په لاس خلاصیږی په غاښو ئی مه خلاصوه
- غوږ په غوږو دو ئمری نه پر حوا ره چاوده
- غوږي په ګوتې او ږه په موتی
- غوږی د ډیری غوا، کوچ د سپینی غوا
- غوږی لا غوږی
- غوږ ئی ګاته سر ئی دا پلوه
- غوښتو پلمه غوښته د دی حوله وحته
- غوسی چه پر قصاب اوراوه شی پر حهان اوراوه شی

ـ عمر که هر څو شاړ دل ډیری ځوځ ئې ډیر ډیري

ـ عمر که هر څو چه شاړ دل کیږی کوځ ئې ډېر ډېر ی

ـ غړ ی د عمر و یو شی ؟

ـ علاج تا کړ ه ډلا دی پر ما کړه

ـ علاجه کوه له هیڅامه پېر ډره

ـ عدل او ښه په انصاف

ـ عدل ولاړ شو کور ي ته ئې ویل سو ر ی

ـ عمل په عمر ه ډیی نه ښا ښیري

ـ عمل په علا نه سر سر ی ته ئې په نیو لو سر سېر ی

ـ عمل په عو حل ډیی ښه ښیري

ـ عمل در کو ر ه پو ري مه شړ ه

ـ عمل چه علا ته ځی قسم نه شا ته ر و ی

ـ عمل څه عوا ړ ي د ځان مله غوا ړ ی

ـ عمل څه کوي د ځا ن مله کوي

ـ عمل عمل پیر دی

ـ عمل که نه تستی مل دی و تستی

ـ عمل که هو سیار د ی وا مله والا نید ار دی

ـ عمل له ځپل سیو ر ی ځځه و یر یږ ی

ـ عمل له ځپل در ب نه هم و ډ یږی

ـ عمل له ځو کی د ا ره نه ډ ا ریږي

ـ عمل له علو علا کوی

ـ عمل هم وا ئی ځدا یه مل هم و ائی ځد ا یه

ـ عمل ډولاری ئې ډ یر ي

ف

- فقیر او ته کوڅی مه سپه
- فقیر ته یو ور پو ري سل ورونه پرانستي
- فقیر څو فقیر یم کچکول می مین دی
- فقیره ګور دی چیری دی فیل ئی هر چوری
- فقیري بی مکره نه کیری
- فیل په ما لګه څه پو هیږی
- فیل چه ژو ند ي وی دو لک• چه مړ سی دوه لکه
- فیل چه مړ شی هم په دسرکی یو ر نګون او ده ولاړي وی

ـ غوسی حانانو وحوړلی پر هډوکو ئی‌سپی جنګ کوي

ـ غوسی دی همه حوری‌چه توری وهی

ـ غوسه په هر چاګرانه ده حوښی ایمان‌پری‌راوړی

ـ غوسه که وسوځی هم‌له سوبه‌سه ده

ـ غو مه‌د هرچا حو ښه ده حود پښوورېسی کسی‌لویږي

ـ غوبدی ګلیکی تشوی حوا لوبه کوچنی تشوی

ـ غو یی چه روړ شی په حوب کسی کو ډحا ړه و یری

ـ غو یی د ېر ګر ملا تړ دی

ـ غو یی ـچه په و ډ رلوی سی عا سوبه ئی مه‌ګو ره

ک

ـ کار آسان دی پیل یې ګران دی

ـ کار د انه خوبیان خلاصوی کندوان کوچیان

ـ او یا لوس خوله خوبی خلاصوی کندوان کوچی

ـ کار ته شل دی پاسته خوراک ته دمه رسته دی

ـ کار ته شل دی خوراک ته بدر تکړه

ـ کار د بابا خوراک د لالا

ـ کار زده کړی سه دی دښمن وژلی

ـ کار کړه خدای ئی یاد وه

ـ کارګه ویل زما سپین ککیه رو یه ګرګی ویل زما پښتیکه رو یه

ـ کارګه مردار خوری مسو که څه دی

ـ او یا: کارغه مرداره خوری مېو که څه دی

ـ کارګه غوندی هوشیار دی

ـ او یا: کارغه غوندی هوشیار دی

ـ کارګه د زرکی تګ زده کاوه خپل یې هیر شو

ـ او یا کارغه د زرکی تګ یاداوه خپل یې هېر کړ

ق

- قا دامت د لمر سترگه ده
- قاضي ملامتوام ره ده ملا متید م
- قام له قامه نه دیلیږ ی
- قام قام ده ځی او به خپل مقام ته ځی
- قدمي یا ر رس کړی اس دی
- قربان له خپله کوره چه حمري شي پهر و ره
- قصا دان چه ډیر شي غو ا مر دار دری
- قصا ب قصا بی کوی یتیم شپه ورته ډیر ه کړه
- قلم چې چه جا ری شي مور او پلار ته دی راضي شي
- قند او کورب په دوه نرخ د ی
- قول چې چه خطا وی په قران ده بی څه وساوي
- قیا س ابا کا وه چه ملا نیء غوته شو ه
- قیا س بادا کاوه مو گنډی ئی ماب شو

- کام پسی دا کام دی
- کام ګام لره ځی ورځی لعمان لره ځی
- کامیابی د استقامت ملګری دی
- کامه یی لوبې کړه بیا اګان او س حمر یږی
- کاڼی به پوست نه شی د دښمن به دوست نه شی

کاڼی د یتیم په سر لویږی

کاڼی ځی ځی او د یتیم په سر لویږی

- کبرجن د خدای دښمن دی
- کمادونه دریادونه دی
- کپ دی متری کړ خه پادی مه شوه
- کټو چه په سر راشی نه توئیږی
- کټوری چه‌مات نه شو اراده نه ولاړه
- کیږی کولال جوړوی دیت پی مریی ندوی
- کډی مې‌لاړې روی سې رامه کړه
- کراسته داسی ځای جرڅوه چه پری کیږی
- کرك جوکرك ئی دالته دی جوله وچوم جه جولی احوی
- کرمیه غمدی نه‌ۋ غم دراوړ
- کری اوریشی غواړی غم
- کړی وړی حاره یو اس غواړی دری داله
- کړدی په حپلو مرادو ولاړه ده
- کړي چاری په خدا ی سمیږی
- کشتی په دست چلیږی
- کلا متړی دلا تړی
- کلاله وکه حپله سها 'ه

ـ کا رګه په پسر لی خه حمر دی

ـ او یا کارغه له پسرلی څه حمردی

ـ کا رګه ته کند و هم داغ دی

ـ کا رګه له اصله تو ر دی سپین نه ده شی

ـ کا روان په تاج ده ور کیږی

ـ کاروان تیر یږی سپی غپیږی

ـ کاروان ددی یوی حلکوحو لی ده بولی کیږی

ـ کا رو نه ارلی دی نه په رور ده په راری دی

ـ کا رو نه ارلی دی، نه په رو ر ده په راری

ـ کا رمی دبل حو س حو را لک سیدحپل

ـ کا رمی له لاسه وا حله لقمه) می له حولی

ـ کا رګر کو رمی وی لس مو ر ژ ړوی

ـ کا ره نا ر و نه حد ای سموی

ـ یا کره حوله سوک سموی

ـ کا سه په کا سه ده کر ده په کرد ه ده

ـ کا سه چه په کاسه سی دحد ای وحه ده څه شی

ـ کاسه که د بل ده دس حود حپل دی

ـ کا ل نه دا وی شپی ده بوری وی

ـ کال د کاحتی د ی سا مت د بو ږی دی

ـ کال دی په لکره تور کړ که په ککر ه

ـ کاله کی اوره نشته اد ی پسدری وایی

ـ کا له ته نه تیر سی حلک نه ده سه ده یا د وی

ـ کالی چه او دو ور ه څو با ری ساوریسی حوشی کر

- کور مې در ځار کړی تر و ره د دالدی
- کورمې درځارله باروانو پورته
- کور مې دتالاسی بول مې دی بالا شی
- کور مې نر تاځار څکه دی مه وایه
- کور ودان د ورور ودان
- کورده له کوره وکړه واده له بوره وکړه
- کوږ دار تر مرله نه رسیږی
- کوږ لرګی په دار کیږی نه تږل کیږی
- کونډی هم ژاړی رنډی هم ژاړی بردی ر اوړی په ماورین ژاړی
- کونډه دلیوره په تمه د میړه ووته
- کونډه چه سترګی توری کړی میړه به وکړی
- کونډه د میړه په تمه سوه له ورو تولواو ووته
- کوڼ دوه واره خاندی
- کوم شی چه نه پاسی ره تږل پری نه سایی
- کوهی سه کیږه وچاته چه نه وکیندل شی تا دنه
- او یا : کوهی نسی پخپله ورواوړی
- که اغا مری که بی بی رسا دی وی پخپه دوډی
- او یا که خان مری که بی بی رسا ی وی پخپه دوډی
- که اوبه هر څومره اوری شی نر پله لاندی تیری
- که ماران وی که پلی میلمه عواړی سه سړی
- که باغ خراب وی الو پکښی ږده
- که باخور نه خوری بد مه پری وادی
- که باخور نه خوری نه پری مه وایه

ـ کلپې روپۍ په زرګر نه چلېږي

ـ ګاه د رباب ګاه کړباب

ـ کلي دودان وي لېوان دي پرې روان وي

ـ کلي په مشر ښهر په ملا ښه ښکاري

ـ کلي کور ته اور واخیست پخپلو ناوو ته غر ته کړه

ـ کمال زده که په تاخچه کښې ئې کېږده

ـ کمبختې ښځې په کال کې دوه واره لنګېږي

ـ کچې ته یې ویل یار دې مړ سو ویل یې د کومې کوڅې

ـ کم اهل چه سیاسي شي عقل یې خطا شي

ـ کمبخت سړی د پردې میرات سرحال وي

ـ کله‌س مې روغ کړ په‌نځی، خیال مې خپل ګوتې پر دي

ـ کمر خو هرڅه وايي که يې څوک وسي

ـ کوډک وهه د ورور د پاره خیري کوي د خدای د پاره

ـ کوپ کوپ دلته لري هګۍ هلته اچوي

ـ کوږه وښه دیوال ته یې پاخه سول

ـ کورت او غوړي وايي ناست ورته سړی واسي

ـ کورت دي وي غوړي دي وي په مسته اوږه سوتی دي وي

ـ کورچه سره کورشي د کلي محي شي کلي چه سره کلي شي د واس محي شي

ـ کور د ماما دي لاس د ښه‌په ګوړي راباسه

ـ کور د هغو ګران وي چه ګلي يې په ایمان وي

ـ کوردې اسانه دا کاسه یې سرګه هرڅه علاج کولای شي

ـ کور دي کوږکي سو چه دي درګمې سو

ـ کور کسی دي خوار سته له تیم دي د پلو نوي خی

- که ته دار وشي نو سيرحان نه څوك رېږوي . . .
- که ته سې عالم شير يو څپاك يم ترتا تير
- که توله دنيا اوده ويسی د هيلي ترمړکي پوري وی
- که څنگك نه کوی لکی خوديگه ويسه
- که عالی نه يی نولکی خنده وړه
- که څوك نه شرميږی څوك نه يي وشرموی
- اويا پهشرم دی هغه وشرميږی چه پوهيږی
- که څه وايي څه نه واوری
- که خان نه عداوی له دی عقله سره اشنائی کوه
- که خان وژني کاره خوره که کار وژنی اوده پسی چمه
- که څعلی له حجاله دو تاك مه پرده بی دواله
- که حابی عواړی درته لاړشه
- که خاوري احلي دولهلوی ډيران يي احله
- که خرخوړی مي راړه دی هډوکی به درانه دی
- که خره يي نه وړ ی په کوتی يي دار کړه
- که دا پلا وديدم ادکی مي سه رده
- که عوا مړه شي په داوړه سی
- که دنيد يا کابی پاسته وای کيدړادو په هم نه وړی ايشی
- که دنيديا کابی پاسته وای گيدرادو ده تول خوړلی وای
- که د نيا توله وا سه شی ايونی څه پری پيائی
- که دنيا د يره شی احربه تيره شی
- که سر کار د کوره تيل د ر کړه شي لمن ورته نسه
- که دلوړه ولويږم د مځکی خو نه اودېرم

- کەبارار پە پەسە سی چەپەسە دە وی دویی خەکوو
- کەاوس پە پەسە شیچە پەسە دە ویخە دە ئی کړی
- کەبی حپتمە دیر پد ای د عر و غرځە دە دیر وادی
- کەپورتە گورم پاڼدی کەکستە گورم پرانگدی
- کە پرتا واوری پرما بە وخاځی
- کە پەحپل وطن کبی حان وی پردل وطن اریان وی
- اویا کەپەوطن حان بی ، پردل حان اریان بی
- کە پە ژړا ژوندی کیدای مړی بە روندی شوی وائی
- کە پە ژړا حوك ژوندی کدای مړی بە بول ژوندی شوی وای
- کەپەسا باری ساد شوم عرمی تە بە هم پاتی شم
- کە پەعورلری پریوه گوتە خلوری
- کەپیل پە پیسە نەی چە پیسە دەوی حە ئی کوم
- کە پوتە درړه کیری عوا واحله
- کە بی حوری عوا واحله
- کەتا وهی رمائی خەکە تاشړی رسادی خە
- کە داویل تەیی ساویل تەبی هم بەرە دم بی هم بە دەیی
- کەتل لوودە وی خواداں بە دەوی کەدل عودلی وی عواباں دە دە وی
- کەتەکړی سمی چاری تادەحوك دامی دلاری
- کە دەبی رما خیکر ئی
- کەتە عرئی رە عودلی کەدە مار بی رە الەی
- کەتە مرتی ساحودە وړی کەحرسری دیگاں دە وړی
- کەدە کتو بیرە دی برعوای
- کەتە تکڼ ئی رە تکڼ مار

- کەغوا راغلە پەپی کەنەراغلە پر د ی
- کە کچە استی حولە پتە پەلاس نەرانە وری هیڅ کتە
- کە کتو حوتەپری حپای شوندی سوځي
- کەلاڕشی تریلحە درسرە دە حلەبرحە
- کەلعل هرڅومرە حراب شی لەحستوسەدی
- یالعل پەادرو کمی نەپتەپری
- کەلیوە دیر میرە وی ځاتە دی سوکلی حوری کړی
- کەما چارە درلودای سر بەمی ولی داسی سر وادی
- کەما کوندە کولای حپلە ورەد ار ځوا ە حهانە راتە ماستە وە
- کەماوپوستی تە نە وتپتی
- کەمځکە تولە وربشی شی د حرە پە کسی اپەدە
- اویا کە ورشی دیری وی دحرە پە لپە
- کەمری حری کولی نوولی نە مرو
- کەمشر مشر توب غواړی کشرهم ددنیا دودعو اړی
- کەمرک عواړی کندور تەلاړشە
- کەمرغە غوندی پرېږی ترحپل قسمت نەنە تیرېږی
- کەمیلمە یی مر حوبەئی
- کەنە پوهیری ځوان مال احلە
- کەنەمری احر نەومری
- کەپری ودانە دە پەمری قیامت دی
- کەوالوری مرغە شی حودنصیبە تېر نەشی
- کەور ور سوی ورور شوی کەنەورځە دحواری حواری اورشە
- کەور وردی پە محە دی کور دی

- که د په سویادول پهسو پهیادشی
- که د ترپور حرشی ، مه پري سپر یږه
- که د سهار ورك ماسام لوریه راشی ورك نه دی
- که د شمن کید روی تمه ورته د رسری یږسه
- که د سمن دي هرخومره حوارشی قوي بي بوله
- که دومره نادر وا ی بوم نه دی فتح حا ل و
- که د کاله رنگ بدیری دسیلمه هم نه یږی
- که د سور روی میږه کم داتور طاع نه ځه کم
- که د یك دسروشی نیح یی دسسودی - که دوصال حواریم داصل حوارنه یم
- که رور ی په عقل وا ی بی عقله نهله لوړی مرو
- که رور په پارو نه اری رر په ترا رو نه لری
- که ره نه وایم دا ګوده پسه سی وابی
- که ره مړ نه وای رساحر په نابیو ی
- که رسری وری پادیشی دګیدړی پاتی شوی نه حوری
- که ساره دی په تول سار دی
- که سرعواړی سرمه پاشه
- که سړی ورګاړ وی د کوچی حوشحالول ګران نه دی
- که سل کاله زوندی یی عاقبت د ګور نه دی
- که سیند اوی دی حوصپی ورته ژده ورورل دی
- که شپه تیاره ده سپی په شمار دی
- که مه شپه وی په حوزارا نو هم شپه وی
- که عاپی نه ملك حو او سه
- که غرلوړ دی په سر ئی لارده

گ

- گامێسە دگەل پەبوی خەبوهێری
- گتە بی ستێرپارە کەری
- گتە پە تاوان گیری
- گتە پەسەرە سیمە گیری
- گەپادوری پا دهگی
- گەی ترکتەو لاندی وی
- گتی درو اوو دی
- گتی دلالا گوی مری دعبدالله وهی
- گرگە دل علاج دشتە بیلە مرگە
- گرگە چەرزیری اور بری اگری
- گرێک ئی ئخدە چەحدای ورگرە ستاڤی ئە

ـ کەوری یم سری نەخورم

ـ کەورێ د رور وردە شپەدی کمروری‌دە

ـ کەوسوسو کە دەاوڕە دە پەواغیڕ و

ـ کەهرعو هوشیارئی بادان پوستە

ـ کە هری سخی میرحان رێرولای دومیرحان دەولی بادیدای

ـ کە هێن کڕی کە پێن کڕی‌دا پتمی بەشێن کڕی

ـ کەیاربادان وی‌دوکارگران‌وی

ـ کەیاری دەکوی بهای ددری دی

ل

ـ لار پە سر لەلەی دیری
ـ لا رمیـد ای ما هێی پر دللی
ـ لارو هە دحدای لار کوره
ـ لا ر دوە کوەقد ماری ژده
ـ لاس چە تر سحری لاندی سی پە و رونی را کاره
ـ لاس چە ماشی عاری تە خی
ـ لاس حە لە لا سەحطا سی سا ئی چا رە دشە
ـ لاس د دری کا رد ی
ـ لاس می تو رمح می پە تو ر
ـ لاس لاس پیژ دی
ـ لاس می تو ری پیشو حتلی دی
ـ لا ل پە ایرو کسی نە پتر ی
ـ لا لپو رە پە سیر وپو رە
ـ لا سو پە ریرە نە دە

- گری کەمات نەشو تەنگە نی بورژەشو

- گر راورەحەتا بوسە

- گلاب بوتنی کی سەبەکار بیری

- گل دکەبو گل گورە دوبورتە کوە تری لاندی بل گورە

- ل چەدساعیوی هم سە دی

- گل لەگل سرە سەسکا ری

- گل هم بی اعری دەوی

- گلە لەیارە دە لەمارە

- گلیکی دموری پەرور عور خی

- گنجی کە داکتر و ای دحپل سر علاج دەنی کری و

- گورکە گران دی دمری ماکام دی

- گورە گورە وایەحولە بەدی حو رە وی

- گومل کەوج دی رود نی بھوی

- گیدرە چە حە پیدا دە کری شکولی پتوی

- گیدرە داوس پەسیوری تللەویل نی دارسادی

- گیدرە ترهعی دسادی دە چە حولمر دەدی حلی

- گیدری تەحپل پوستکی اوردی

- گیدری سترگی پتی کری سپی و بیولە

- گیلانە حەپلا شوی چەد لوی وکم دحەدا شوی

- گیلە لەحپلە کیری

ـ لېو گېډه تل تږه

ـ لېو مې درکړه خوند ئې در کړه

ـ او یا: لېو مې درکړو خوند یې درکړو

ـ لعلپوره په خیر وپوره

ـ لکه ادا همسې ئې قبا

ـ لکه ادې همسې ئې ها یخې

ـ لکه بخت همسې تخت

ـ لکه پړ همسې وراشه

ـ لکه پره همسې ئې دته

ـ لکه لمده لښته پر هره خوائې کږوي

ـ او یا: تمکې لښته په هره خوا کږېږي

ـ لکه خولا چپلو پښو ته گوري

ـ لکه چرگک آدا دو نه ډېر کوي لموږ ئې هېڅ نه دي لیدلي

ـ لکه چرگک په‌داوه روړ شوی

ـ لکه ځان همسې جهان

لکه ځنگل همسې ئې چغال

ـ لکه د اسمان کبچه دشپې پیدا شي دورځې ورک شي

ـ او یا: چې دشپې پیداشي دورځې ورکشي

ـ لکه د تمې ډوډۍ نه مخ لري نه شا

ـ لکه د سپ همسې کښت

ـ لکه ژرنده همسې ئې دوړه

ـ لکه زړه همسې سود

ـ لکه غر همسې ځناور

ـلاند ه ګړی د ر شلی وچ مې لاند ه ده ګړی

ـلپ ددو بې سيو ري غواړي دژمي پيتاوي

ـلټ ئي د كوربه وره كسي عواړي كه نه وي‌نو بياژاړي

ـلته مېخه و او ر به لري

ـ لځ د او بو به بير ډوی

ـلځ په حوب حمتا و يمي

ـلرګي ئي تو ره سرې ځيمي حوړو ه

ـلري‌شي بري‌شي په ماعوان رادرابر شي

ـلري‌له ستركو لري له زړو

ـلري مې واده كې چه دابا كمله ولې شا ګكا مې‌وبولم

ـلري مه‌مه چه ليوه دي وبه‌حوري

ـلړم ته ئي ويل كوچ ده‌لكي‌په‌ساوارو له

ـلړ ده حورم هوساده اوسم

ـلړ حوره هوساده اوسې

ـلړ حوره تل حوره ډير حوره رهروګندير حوره

ـلړ و حوره نو كړو بيسه

ـلړ حوراك ډير عبادت

ـلړ حوراك دځان كومك

ـلړ حوره ډير ګټه

ـلړ حوره طبيب ته‌نه‌ځي

لر لړور كه ډيره وګټه

ار و يل حوسه‌ويل

ـلړ غر ډيره ډير كوه

- لور د سور دغیري کاږی بوم ئی تنګه ده
- لورچی دسوردغیږی کاږی بوم ئی تنګه ده
- لور دلویه کوره غواړه کوچنی ته ئی ورکوه
- لوړیږ ده کورئی کسیږ ده
- لوری تا ته وایم ږروری عوږ ږری بیسه
- لوی می کړی لوئی رامه کړی
- لوی دحدای په هیله ووړوکی دلوی په هیله
- اوبه ګوله سه ده چه دس یکیی سه ده
- لوبه کول سه دی چه ګیله ه په کسی خربږی
- لو یه ګوله ثواب لری چه دس هم یکسی حیر دی
- لوئی بو حدای لره سائی
- لو یی ږر کورکوی کوچنی ئی ږرصحرا
- لویی پرکو رکوی کوچنی ئی په دیدیا
- لوئی عاږی کم ئی تراږی
- له احرت به حوك راعلی دی
- له پارنه حکګ شوی داوی ته کمهینانی
- له باراره ره را علم له در حه ته حمری کوی
- له باراره ره راعلم له درحه ته حمریږی
- له پاراره وو څه له در حه سه وځه
- له کلی و څه له درحه مه وځه
- له بدو څحه یاعلی اوسه یاری اوسه
- له بدو سره چه اوسی که بدنه کړی بد به بوسی
- که له بد سره کرځی بد به ورځی

ـ لکه غر هغسې ګردوړی

ـ لکه غوائی چه سرئی واخیست یا به دیوال ړنګوی یا به ښکر ماتوی

ـ لکه ګورګی د مور د مخه زغلی

ـ لکه لېده کراسه کمېږی پرې کېږی نه

ـ لکه لیونی ځېل ځان ته خاندی

ـ لکه لیونی له کوره په ماراخوس دی

ـ لکه سپېدی هغسې ئی لوبی

ـ لکه موږك په ګور توپسی سه زغله

ـ لکه ورغومی هومره ئی ګوسی

ـ لکه لوړ هغسې ځوړ

ـ لمر په دوو ګوتو نه پټېږی

ـ لمر ځېره وهی خر کار پټېږه

ـ لمر د کمو بیکمحتا و له رویه را خېژی

ـ لمړی ئی غوای پووی اوس د پووپه خو کوځی

ـ لږ کلونه اوږده ئی پېغورونه

ـ لږی له ما زغر نده پرمخ دوه ځایه شوه

ـ لږ ئی داوږده سره راسر وه د بېخه ووت

ـ لکه لږه حمحه د کاسی مخ ته لوېږی

ـ اویا لکه مچ د کاسی مخ ته لوېږی

ـ لوخی د کام سپکه غوسه مړدی په دریاب کښې وچ شو

ـ لوړپه لوته تیره ګوی

ـ لوړ چه سه شی د مور ګوسی دی په پسه شی

ـ لور د موره دیلوی نګه نلاده

- لەعم ئی حلاصیوم دەلەسادی ححە ئی حمریرم دە

- لە کلی ووحە لە برح مە و حە

- لە کلەو ححە ئی موری لوپە دە

- لە کوردە پەصحرا حوس د ی لەویشە پە تالان

- لە کورە بەدرسرە یم دەترکورە

- لە کوم سیامە دە چە دەحلاصیری هەدآە دوە واری هرکلی وایە

- لە کورە یو لیو ی وی دە تول

- لە کورە یولیولی بس د ی

- لە کولەی سرە چە هرحومرە سە گوی داپحوانی سیرە یادوی

- لە کم اصامەسرە چە سە کری لکە حرتە چەواسە گری

- لە ماپاتی وتاتە لە تاپاتی وماتە

- لەما پیدا شو راتە بلا شو

- لەمارە مار دچی ربری

- لە مادە چە پرتا دە

- لە مورە ئی دمسی غتەدە

- لەمورە کەیویم لە کامە حویو بە یم

- لەلیودی مەی خحە هرخوك ویریوی

- لە نادانە دوستە هوسیار دهمن سەدی

- لەناکامە حلك هدوتە ماما وائی

- لەپریدلی دیوالە ویرە پەکاردە

- لە نیا دە ئی لمسی عب دی

- لەورحە تیری اوبە بیرتە نەراگرخی

ـ له بله به خپل ته وژاړي له خپله به چاته وژاړي

ـ له پوسو لاندې او به مه تیروه

ـ له بی نا کوچی څه پاك شی چه پر دی، کو رنی اتاك شی

ـ له بی کاری نه بیگاری سه ده

ـ له پلالی لاندی او به مه تیروه

ـ له پلارنه ئی روی غټ دی

ـ له پر دی سړی گېله نشته

ـ له پردي زو نه خپله لو ر سه ده

ـ له پلیتی ښځی له دړیدلی دیواله نه لیونی سړی څخه ځان ژغوره

ـ له تر دوره مې زړه گرم دی

ـ له تشی توپکه دو کمه داریږی

ـ له تماره ئی موری لویه ده

ـ له جاهل سړه چه وایی لکه مېچ چه په تیږه بیاڼی

ـ له حرامی سره ماروی

ـ له حولي دی وځه په گرېوان دی سوځه

ـ له حیره دبیراره سپی دی در کوری کړه

ـ اویا ٠ حیرسه راکوه حوسپی در کوری کړه

ـ له حیره مي دی توبه سپی دی در گرروه

ـ اویا : له حیره مي دی توبه حو سپی در کوری کړه

ـ له خوراك نه ئی تمه سه ده

ـ له حوندنه ئی شحوند سه دی

ـ له څاڅکو نه سیند جوړیږی

ـ له ډکه لوسی هروسرو توئیږی

ـ له سختی مرگ نشته

م

- ما پر آسمان غوښتی خدای پر مځکه را کړي
- ما پور غوښته تا نور غوښته
- ما چه ته لا لا بللې ما ویل ته به تا نیکی په کوته را وګاږې
- ما خواست کی تا راته لاس کی
- ما د پرس روژي د اختر د پاره نیولې
- مار ته چه بد بختي راشي نو لاري ته راشي
- مار ته لستوني کی ځای مه ورکوه
- مار چه تاوله ورشي نو سمېږي
- مار چی سوري له ورسي نو سمیږي
- مار خه دی وخوری مار دی شرمښکی د ناسور داغ دی
- مار خوړلی له واښه هم ترهېږي

- له ورګاري ښځه د کرتو چيچل سه دی
- له ورګاري ښځه ديو چيچل سه دی
- له وړي نه ډوډی عواړی
- له ويس نه ئی پهتالا حوس دی
- له هغی نلاچه نه حلاصيږی دوه کرته په سحه ورځه
- له يارانو سره مرګ اختر دی
ليلی ته دمجنون په سترګه ګوره
- ليونی په ژمی کښی پالوده عواړی
- ليونی په ښه خبری دی
- ليونی په ګلی پوری خاندی ګلی په ليونی پوری
- ليو نی ته مه ښه ور کوه مه خه ځی عوا ړه
- ليوه په واره حوله وهه کوي ملګی ئی په پمه حوله
- ليوه ته ئی نصيحت وکړ په هغه ورځ ئی شل و دا ړل
- ليوه ته ئی نصيحت کاوه ويل ميږی و لاړی
- ليوه که سو ګلی حوړو لاي اول نه ئی چپلخان ته حوړي کړيوي

— سەری بەسەسوست وی

— سەری بەئی وێل سەرسە ! دە وژێل ، سلووبەئی ویلی سەرییە ! دە وحەدال

ـ سەری تەئی وێل حە رادی سەم بل ئی متا احتار دی ویل ئی ستی حوبە

— تە وێل ئی رما احمار دی

— سەری عوبدی ئی وکتە ماوو عوبدی ئی ختە

— میرانە دمیرو حوهر دی

— سەروبەیی پەحولو کتی اسودەئی پەسووکتی

— سەروبە سەری بوسوبەئی پاسیری

— سەری بەپیر خەوائی کەئی حولک وسی

— سەری پەژراە ژوندی کیری

— سەری پەگور ژوندی پەکور

ـ سەری و و سەری یە وە

— سەری اری ەشسدە

— سەری پر تال وشو ، سدتیی رما پەوسو

— سەری حولک پەلسە ەوهی

— سەری بە شپە او وروخ بوە دە

ـ سەرە ناری وهی چەسور سەرە یو ناد سرویو نادسرو

ـ سەری ناو کری کیدری چەهەمس دی شوبدی عوری

ـ سەردوریحە لەکال بە تیرشی دکالە واکدارشی

ـ سەردورحە بورکار بەلری وربە پوری کوی

ـ دمەردور بەچی ورکاروبە ورکشو ورپوری کوی

سەرک پەعاربەشو سوتلای چیچ ئی پەلگی پوری لو بە کری وە

سەرک کنگری حورکی دیسی پەعاوکسی بەری حولک ا چوی

- مارحورلی لەپەری هەم ویریوری

- مارحوەنی چی حاوری پەحوری

- مار راوری مار حورلی .

- مارحیچلی لەپەری ویر بیری

- مار دلیدی کر سردی بە کر

- مار دشیسوبی بد راتله شیشوبی دعار پەحوله گسی ورتە شیشو

- مار وژل اوبچی نی مال

- مارهم ددشمن پەلاس سەوژبە

- مارحه امدی شی درسره حولی احوی

- مار کەاوید دی سمساره پرەورو رەدە

- مارەتەنی کتی نەشم وبی نەنی ورکچی دەشم

- ماکەاوزعودی پەکارد رلودای دادی کموی بەدکی دی

- مالا حوروای لالا عرولی

- مال پەدعقان مپاره دهمان پە حدای

- مال پەمال بسی خی

- مال چە وحاودده بەوی حرام دی

- مال یوخای ایمان سل خا ە

- مال حمار ساتە همسایە عل سەیسە

- ماما خان کروی دحورئی ورە بەکری

- ماموبده یادی سوبده

- مرگی داوبو واردی ن پرسا سپادرادی

- مرگی نژدی ا دسمی لری

- مرور دوی برحی لری

- سمیر بی حلی نوی

- سی خورم سیر کیږم بیبی اوبم که درځم

— سپی به لالا وهی سړی به عبدالله وهی

— سکر بردی قادل خر دی

— سګی هره ورځ نه ماتیږی

— سګی ګله ګله ماتیږی

— سمه دوی له ولی دوتی (دوه)

— سوحی د سورو څپلی ګنډی سکر څپلی ئی څیری دری وی

— سورچه ئی مونګی وی لور ئی اشوګی وی

— سورجه روی شی لاد روی ژړه مه خوری

— سوراو بلار چه راړه شی له سکر ولا خواره سی

— سور او بلار ئی پر ماصی خلکان پرهاری

— سور نه ده میره ده راته کسلی ئی چاره ده

— سور ئی په ګلی سلومبی عواړی اور ئی په سم سی کوحو سرمه عوړوی

— سور یی دلسی نه دی وادوم چه څوك دی نه کوی

— سوربه سره کیږي

— سور ئی پیدا نه ولوریی پرناه کرریده

— سور ئی چی د رحامی وي لوربه ئی ساپیری وي

— سور نرکردی په کور سلمه نه سه

— سوز دوړی دحاله پڅه حیردی

— سورچه سی کړو وی دوړی وربه طمه وی

— سوړ تول دیوه لاس ګوتی نو

— سوری په بد راځی

- سرك چه کوږ په ژړنده کښي لري څه غم لري

- سړك واده واده لري پښې پري واخره کړي چي غم يي خوږ کړي

- مسافر له حيره پوسته له شپوږي ته پوښته

- مسافري اوم سړي پخوي

- مستي دعلمي ناله پنګ دی

- مستي ګېډو خوري حوله ئي داز کړي ککړه کړه

- مسجد دخوب ځاي نه دي

- مسجد که ويريږي محراب ئي پرځاي وي

- مشر مشره برخه لري کشر کشره

- مشر دمشر ځاي لري کشر د کشر

- مسر د کسر پل دی

- معري رسړيان مانوي عوسي ګيډ زال خوري

- مکه په سلوه نه لندېږي

- مطلبي ژوند داله کيږي

- ملا حق روي يشي ناحق کاسه يي حسر

- ملا نالك اوچر ګټ نالك هروکي لري

- ملا څکلي ته ته څي ميلو هواري ته نه راځي

- ملاهم پاك مسوال ئي هم پاك

- ملا ګوره کور ئي مه ګوره

- ملا ګيډه دخيرات لپاره غوړ وي

- ملا لورنه خوځوي هسي ني سرلوړ وي

- ملا سلا ښلبر دي يوملکري سي بردي

- ملاتي کړي دځپل ځان ملامي کړي

- سهوله حمدا موند ی ده

- سرونه كهخه دهوی لهحدای لری ده دی

- سره خه وعلی خد بوری وعلی

- سره نه وایه سره كیه

- سره یا دكمام یا ند ناه

- سره نه حواری ندنه صكارن

- سره سری سرانه بیده سری

- سبر سداره بورنر عاره

- سر كه دنكره سی چه دوری ور ه هیله ده

- سیره دیده لیوه وساره

- سیری تهچه حدای پهقهر شی نو وررو ركری

- سیری ترخان لوی باروری

- سیری برانكك ماتوی عوسی كدران حورى

- سیری برانكان ماتوی عوسی كدران حوری

سیه پهحوب لی ابوكان وسی

- سلمه پهنكك سهایسی كوره په سب

- سلمه بهدسم مكرنه سی اروی بهده سیندی كوی

- سیلمه حپل دصیب حوری

- سیلمه خه حوره خه بر یو ده

- سیامه سرلی سهدی نهیه كله بها،

- سلمه دكورد حاوند اس دی

- سر یم اسا خان سیدمه نه اچوه

- سیخه چه توده سی هلته مده سی

- میخی داحوی حه تهلری دا حوبه بسه ه لری

- سوزی لاس دی د سړی ګرځه سه پرا غوندی
- سه پوری حامده چه در پوری ویده حامی
- سه چاته ځه ورکړه سه د چاړه به د کړه
- سه حوره هغه ګراره چه پری بیسی دی ترځاره
- سه داسی حوږسه چه څوك دی وحوری
- سه داسی تریخ شه چه څوك دی وغورځوی
- سه دحا راپاته کړی سه سی چاته ورپاتی کړی
- سه راویږه ترحولره در پسی حوبه لره
- سه عویدی تشوه، سه وری زړوه
- سه عولسه کړه سه سیداوه حدای سی در کړی په تیاره
- سه کولسه کړه سه سو دیاره، حدای سی در کړی په سیاره
- سه کرل که سه ربدل که اوری غتی اوول که
- سه کړه هسه چاری چه سه دی سور کړی وی سه پلار
- سه کړه د رویسه پرتابه درسی پس و پیشه
- سه وهه حه سه ووهل سی
- سه وایه برما چه در سی پرما
- سه وایه سانه چی ور سی تاته
- کوه په چا چه و سه سی په تا
- مسا سه په لوسری ورځی سلومیری
- سیاحیل که سه عوالان وائی حیلی سری په یو سیبوی ګوی وای
- سیراث دعمه ته پاتی شه چی هم ئی حوری هم پری ژاړی ·
- سیراث حوربه دی که آسوځته حور
- سیر سی سه ایده تر سور سپه
- سیروته ګوره برخی ویسه

– بان گدای سەدی بەخان گدای

- بان هوسی دوئی حوری دل ورتەسری

– باوی لالی بەحری ورائی پەپە پەبعری

– باوی پەپسول سەایسی باچا پەحول

– باوی هـــی هی لری حوبەرپە دوری مادوی

– بحل بە هلتەبحل سی حە پەخەوئی وردل سی

– برپسە دحلاو دبارە دی

– برح بە کورە گولی وەبە

– بر روی پەدوبی کسی بعلوسری

– بردی رە بردی ردرە

– برسەعاری ورەهم بە عوخوی

– بسە بەداسی لوری حەوروتسی دمروری

– بصب بە گتە دری حردی

– بصیحب وس بەلەی بە اری

– بعمت پسلە روالە بعلوسیری

– بعمب ئی وعەو کسا ودە ور دی حەبرسو حوروئی بوان لوسی سلاور کی

– بعری د دهول شردی

– بصری لەدسساوبک سە دی بەادوسابە بوحالی

– بکربخی چەتراحر بری ئی بوبی پردیوالەوبە

– ب پرساسا پردا

– بکک دکورستانەپاحیدلی د ی

– بکک بەسرو ولار سرم لە ارسو

– بکرهار بیە بهار

ن

- نااهله اولاد د سپي کوتي سمدي لري

- نا بلده غل کاداته وهي

- نابلده غل پوس حونه وهي

- نابلده غل په بوساره سوځي

- ناپوه ئې دوسره په بل نه کوي لکه په ځان

ناپوهي په سلو کلونو کې په سوورځ ئې نا یلي

- ناحره د مرګي لیوه دی

- نادار پوروړی چانه دی وژلی

- نادیده تلتك نه درلود چه پیدا ئې کړ ترغرمې پکښې پروت وه

- ناراسته سړی په وچه ځمکه سوبړی

- ناسمه سخه کار کوي ولاړه پخه کار کوي

– بەحروهلی بەلستە مابە

– بەحرسێ کەدە بەسپی بخەی بە

– بەحوڵی بەخشلی ستورکی دردسولی

– بەخوشحال وایی ئەسک دائی سلی وائی خوخوابی وایی

– بەدبی سالگی خورو سرد سەبەد بردی رویە گلەستە

– بەدتەنکی دوێستو دیبەدسی د سو

– بەدچاکورنە دحا کلی

– بەدسەالوب سەبەدی بدحالەسرگ

– بە دلیسوم بە هوری تر سێخ شوە حاوری ادری

– بەدسڕودژرادی بەدژوید وددلاسا

– بەدیپاسی خورم بەدیسری حلوە

– بەدیعیلی پادم بەدی کاری خو رم

– بەدی کورب خورم بەعوری بەدیسوك خورم بسوتمی

– بەدیوی همەعوری خەوبی بەخوری سڕی

– بە رما بلار سما تر بوردی بە بلارسما بردوردی

– بە سێح سوی بە کماب

– بە سرم بە حما لعب بربی حیا

– بە کرم بە ریمم دوری ختمی اروم ،

– بەکم بە کمر سلامب دعوائی مر

– بە کورورك بە دود ورك

– بە کلم خوبی بیراره یم دکتەی

– بە سلا شوی بە امی سوی دبلار میبەدیورکە کرە چرمی شوی .

– بە می وخوڕە بەپری مورشوم سلا بلا پر دورشوم .

- دريمعقل سۆرى سەبيولاى -ى

- دور حورى كاربه داحور

— دور سەحور كارته داحور

- دوريو سرل كوى سپى دوه سەرله كوى

—دورئى درسرپدو حورى حەموئى ترئندو حورى

- ولك او اورى دەسره دەليرى

- نو كراواس دى ددسمى به دور دريرى

- دوم ئى لور كورئى دكر

- دوم دباسه دەدرى كەرى

- دوم دى فتح حان ادى دى تر كوردى سپى تاحت ترى

- دوم ئى حان كورئى وران

- دومئى حان دى كوردى وران

- وس سل ليداى بەاودراحستى به

- بەاورده گورى سرپ بدلى دولى

- بەبەتل داسره وسان وى دەبەتل دا اصرحان وى

- دەبەدردەووادم حەپرمح دى حوگله دى

- به پوعمرم حەور نگك شوياحو عب و

- به احەرا ه كسسووه دەداحه نكسى پرسوه

- دەتا كرى دەسا كرى پرحه بادى بحلا كرى

- دەحع كوم دەساره حداى بى راكى به تاره

- بەخد وويه حەوسوو

- دەحالدلى دەبادوهلى

- دەحان دى دەدان دى رساد اورو ريان دى

و

- واده ، اسانه دی خلو ځهار ئی ګران دی
- واده اسانه دی یک وپوك ئی ګران دی
- واده په سارسه سکاری مړی ده وبر
- واده‌دالله داد دی ده کسمی عورځی مولا داد
- واده ده سمی کریاب دی
- واده دی د پر دی یکسی عورځی لوی
- وا سکی پرری ځای شیلری
- واړه‌تسی شلومی ساربی حربه شوه د مطامه
- واسکی دسمی حوری هوادعره لری
- واك ستادی ا ذا حیلی اوس که عوا ہا بی که عیلی
- وای ملك تور وحور که‌دور و " وای دورو
- و باسی پیسی وحوره پتاسی
- وباسه پیسی پس بو وحوره پتاسی

ـ ته یو ځان ته سل علاجه .

ـ ته ئې در حولي سوه ته ئې درسه

ـ ته ئې خوري ته ئې خورندي ته ور کوي .

ـ نېټ سم نیسه اول ئې پر دښمن نښه

ـ نښت سم کړه لوړې په دښمن کړه

ـ نیټ سې ودارو پر پړی ساتو ګټ وهل په کلي .

ـ نښې اشحا رو ته ړ نړیږي .

ـ نیکبخت ئې هر دل وسې کم بخت بې په ځان.

ـ نیک عمل ته دی تا جا کی بد عمل ته دی رسوا کی .

ـ نیک عمل دی سلطان کی بد عمل ته دی په ځان پوری حیران کی .

ـ نیکي د د سمن سره کوه چه تو رحمه ئې ووځي

ـ نیمه ړ و ړی د کوښی دای .

ـ نیی په علا نه چیچل کیږي

- ورورئي كسه حورئي سه
- وروري بهسره كرو حساب ترمخه
- ورورئي سه وهه په توره حورئي باستهده حصوره
- ورورئي ورورنه كتي سريك ده ئي كتي
- وروسيه عقله چه رومي وائي
- ورونو حنگك وكرسا دكانو باور
- ورونو حنگك وكرسادكانو نمري باور
- وريسم كه رارهسي دحره كته لانه نشي
- وريداري حواره دهدي عوارم ده د ورور لهسر كه
- وري نه ول لري واي چهمبرس نهوي داولي
- وروكي دسمن داور بحر كي دي
- وور دسمن لوي و كمه
- وره چه په سيده سي هعه لالو پهوتمهسي
- وره نه وره حنكي لالا واده دي
- وره دوره ورسك وحوره نيمه دي وره
- وره دشپون دپاره نه ده شيون دوري دپاره دي
- وري وري بي حونه راكي حوله پحودكي
- وري چه دشپانه بودي حوري دانگك نه په كونه حوري
- وژار چي وحاندي
- وري پهحوب دسر حان و ئي
- اودا وري پهحوب كسي دسترحان ويي
- وري پيشو درسري سره حنگيري
- وري د بودي تپهار اوري

- وبه بې پوستم واك اوبه بې ده کړم
- وتلی سه دی به تړلی
- وتلی سه د ی به تړپلی
- وهګك بهیوه لویست دمحه کیدل دسلو کالو لار ده
- وح اوړه له دیوال به رسلی
- وحت چه دری شي هرګیدر رسری شي
- وحت چه دحتمی شي دیتم پره ويهیشي
- وحت سره رر دی
- وحوره اسالب چه حاصل دی شي سطب
- وحوره ګامحور چه دیوشي میراث حور
- ورا بول آسان دی حو حوړول دیر ګران دی
- ورحی عوسه ترماره رسه وی ارمان‌چه روکوکیرئی سړی به وهلای
- ورځ يی چه برابره شي چراغ ئی پهاوبو کسی بلیږی
- ورکړه پهلاس ګرره په پسو
- ورکه که بیستی سړی بامی له سیالی
- ورور چه هرڅوسره بدشي دمیری له زویه سه دی
- اویا سکه وروږچی بدشي دمیری له رویه سه دی
- ورور چه بکیالی شي دحور پر سر بیکری سی
- ورور چه سپور شي دحپل کورشي
- ورور دیوی پهلاهور دیوی
- ورور دی وی دمیری دی وی
- ورور وژلی سه دی که ګومل پری ایسی سهده
- ورور ئی ګوره حورئی عواړه

- وهم دی چیرې پټ دی حیرې

- وهوشیار نه بیمه کوه وی عقل دسپره

- ویسلی ورور دروړ دی

— ویل د ی سه کول دی ښه

— ویل حره حره چیری ځی ویل سالگی لره ځم

- ویل ستا عمل ښه

— ویل شه دی عمل ښه

— ویل لکی سه دی که پټی ویل پټی

—ویل یې تر لاس نه دی و دسم هر کرده دنیا نه دی وگرروم ویل یې نه حو نه هم راسره ځی

— و یې سی د و پالی تر غاړې ندا پسې په کور کې راته سین شو

- و یې په ویړو نه منځلی کړی

- وی وا هه نه سروای وچاو دی دلی

***

- وړی ته پاچه تیرسه دی نه سپین زر

- وړی ته حاویل دوه دوه خوګیری ویل ئی خلور دودی

- وړی ته د پړانګ پوست سنګکی دودی سکاری

- وړی د ملغلرو هماڼی پیدا کړه د نوګهان ئی پری وکړ

- وړی سرګی سړیږی

- وړی سترګی په سر سری

- وړی سر بلا دی

- وړی ګیډه بلاده

- وړی لره بیمه ګوله هم غنیمت دی

- وړی ئه یم بدر عوانم

- وسله همه ده چه په لاس درعله

- وسله که مل ګاله اوده په سحده ورح په کار ده

- وطن په دوو سترګو حپل دی په دوو سر دی

- وګټه میلان و خوره

- وګټه پیل وخوره

- وګوره سړی تری لاد واخو ګانی

- ولاړی او نه رر ریږ یږی

- او یا اوبه په ډانګ نه بلیږی، ولاړی اوبه ژر رږیږی

- وماته خدا راځی سبا دباره هه هه

- وسی دواه وسی بره

- ومه حوری همه عوړی چه وباسی مر غږی

- ونه چه ژړه سی دهری پلا پری شپه شی

- وهم دچیری دهادی چیری حیری

- هرڅو چه هوښيارشي نادان لا پوسته
- هرڅه چې درته وايم ته خپل غوږ که شاوبي
- هرڅه چه کړې هغه به رېبې
- هرڅه مې د بل خوښ دي عقل مې خپل خوښ دی
- هر سړی خپل غم ژاړي ته چه د بل غم،
- هر سړی د خپلې مدعا پورې ناردی
- هر لور خور لري
- هرڅو اړ پرې ملا شاه ګل نه دی
- هرڅي چه عمر کښې شي ليدېږي خره چه عبر که شي اوپه ديږي
- هر نوی قدر لري بې له مرګه
- هر مرغه خپله ئې خاله خرنه دی بودېل له حاله
- هر مرغه چه دانه اخلي هګونه ئې زيږوي
- هر يو پرخپله تمکی او را روی
- هستي ګوي مستي نيستي ګوي سستي
- هسې مه کوه آسانه چه روې ګران کې اورامه
- هغه اس هغه ګامه
- هغه بده نه ګړی چه خدای زړه ده کړی
- هغه چرګه مړه شوه چه پرګی هګی به ئی اچولی
- هغه چه الوځي ټولي چوغکی دی
- هغه خوردی ارمان نه کړی چه ورو ئې واده کړی
- هغه چه‌ ښ غران کړی نه ئې خپل نه ئې خپلوان کړی
- هغه چه کار په عقل کيږي زور ورته عاجز دی
- هغه درک هغه خرک

ه

— هد پەیوند حلا کیری

—هد وعمر ئی سە حسا بوە حال ە ئی کو رە

— هر چا تە حپل وطن کشمیردی

— عر چا تە حپل سری مرعلین سکاری

— هر چا نە حپل روی شهرادە دی

— هر چیری چە بیە هلتە دی شپە

— هر چیری اوربل کتوی پا ند ی

— هر چیری چە خو ری هاتە دە سری

— هرخوك لە خال حوص یرە بیا پنکیں

— هرعوك پوهیری چەعوا تورە دە سمدی سمی

— هرعوك چەو زگار شی یاعل شی یاپیمار شی

- هوتكه دردی ره كم
- هوده دشرمسكی بەلری لاس‌سامارتە اچوی
- هوره مى‌حوراى ده پەمحان مى‌ارسويلى ده
- هوسى‌پحوا هم دعرو وه مكرچه كودكرى‌درعاره شوەدغرو خوكوتە وحتە
- هوس هسى‌هم تربده وه چەكونكرى‌ئى ورتە واچاوە لاتربده سوه
- هوسى‌هواد عرو وهى واسە دسيەمى‌حورى
هوسياران رهر دريا كو به كوسان بەحورى
- هوسيارتە اشاره ده باپوه تە دبده
- هوسيار حمل لەكم‌عقل رده كرى -ى
- هوسيار بەعورادرى چە وعوررىرى عىر كك عاسوبەئى وخى
- هوسيار سرعە پەدوولو مويندیرى
- هوسياره سرعى پەدولو سوكسى دسلى
- همسايە عل‌مەبولە حپل كور دى سابە
- هم‌بورى ژارى هم‌ورارى
- هيخوك بەوائى چەرمادعركى حوند بددى

***

ـ هغه ساعت هغه مصلحت

ـ هغه سړی نه دی چه له ځانه خبرنه دی

ـ هغه سپی د خوری چه پیژنی دی

ـ هغه شپې لاړې چه سا اوتا نه کړې کرواړې

ـ هغه ورځې ولاړې چه دې لوګاوه په ولاړې

ـ هغه داوی چه په ځان سایسته نه وی ځوئی څه کوی سایست د موراو پلار

ـ هلته نه دی رده شی چه د حوار په حال دی شپه شی

ـ هلته نه دی رده سی حه په ادرك ندرګك دی شپه سی

ـ هلته ځه چه قدردی کیږی

ـ هله دراریرم چه له کاره ورګار یرم

ـ هله نه خبرسی چه تارو حبی له ورشی

ـ هم اوړه پسی هم اور پوکی

ـ هم بوره هم نه نامه

ـ هم درڅخه مرم هم در پسی مرم

ـ هم دسپین داعاره پیائی هم هغه عاره

ـ هم ودریری هم رقصیری

ـ هم سر دی هم خبر دی هم عرمه ده هم تود لمر دی

ـ هم لری هم ناوی هم داوخته راستولی

ـ هم ئی پر میخ وهی هم ئی پر نال

ـ هم ئی سکی هم ئی رعوی

ـ هم ئی کړی هم ئی ریی

ـ هدو پسی ګټی ـ پستون قصی ګټی

ـ هغه وخت وهلی چه سرتور کړی

ـ ساویل چه رماشته ددی‌حهالی حولانسته

ـ ساولیرلی کلاته ته لاری مشعولاته

ـ ساولیرای چاته ته‌لاری سشعولاته

ـ ماتانگه حوار بـچی‌سار د وحواره

ـ ماهی‌ویل سابه‌حسری کری‌وای مکر حوله بی‌داوبو دکه ده

ـ مچ‌ورغه نه‌کوی حپله‌حوا بدوی

ـ مچه حهل‌حق‌دی وچه

ـ مچی په‌لوی لاس مه‌لوبوء

ـ مخکه همه‌سوخی چه‌اور پرلیری

ـ مخکه مورده رر زر ربروی

ـ مخکه سره زرده

ـ (مخکه لکه سره رر ده)

ـ محامح روی‌نه غوك نه‌وائی چه روی

ـ مح کی‌خه حوبیرته هم کوره

ـ مردار بورتی اور نه احلی

ـ مرعان همه‌سره کشیری چه ‌هی‌ئی سره ورته وی

ـ مرعی چه په‌نوبی نوری غای ورکوی

ـ مرگك اوحوب یوشی دی

ـ مرگك‌دی وی حوبه‌سره گیله

ـ مرگك په‌دول اوسوربی نه راځی

ـ مرگك‌نه غوان او رور یوسی دی

ـ مرغلری په‌دریاب کسی وی

ـ مرگك‌حق‌دی‌کور او‌کمس په‌شك کسی دی

ی

- یاناوەی یاطرکی غیری
- یابەتحت یابەتختە شی
- یاتحت‌دی یاتابوت
- یابەتحت‌دی یا نابوت
- یابەکلالەویسە یابەمالدارە ویسە
- یابەکلالە ویسە یابەمالدارە ویسە
- یاجی بەساروان وی یابەکاروان
- یابەئی کولالە کری یابەئی مالدارە کری
- یاخپل کور یا خپل کور
- یاحوری توری دی
- یادنە دی رەکرم مور بەدی حدای کری

— یالویو کوروته ورځه یالوبو عروته

— ناسړنادوړ یاځنګ په عوادی سور

— ناسی انابوله یا کتموه نادوم

— نانه ګوی یادحره کوی

— ناده خم داسله یوهم

— یانیك پلو اخیت حلو

— داووړ دوسته ناروړ

— یاودمه ژاړی یا میمه

— نانارسه نانیرارسه

— نیم نه دو س سمی نامسرای نی

— یتیم نه رړا عادت نی

— درحمت الله هم خای لری

— ر سمی نه نه راته ملاعره ته نه ته

— دوادار اوسل نمار

— نوبهلول نودی کحکول

— نودبهلول نودی لندیوتی کحکول

— یونه نړسی دل نه موړسی

— دوپه اوسکرراړی نل په ودنو ورسره ژاړی

— یوپه سل په هیح

— دوپه ست سه اسی بل نه دکك

— دوبتمی سکه ئی وحوړه وایی دالامړه ده

— دونهادی دی سمروی نانه عم یاده احتری

— نوتك داددشمه پرځان دی عوصاره نوم ایسی دی

— مرگ حق میراث حلال

— مرگه دتوپك سه‌دی ده دتلتك

— مرگ دمرض روی دی

— مرگ کله پردی کوی کله لوری کوی

— یادبه دی زه کرم سا د ده دی حدای کری

- یادچاودی پیسی رراوی یاد کوبد یشخی

- دیاچلم مریاد پلاوبیح

— یادمورتی دی یاد چلم بی

— یادمی ته که موربه‌سی حدای

— یا دحدای قدرت دی یادمیروغیرب دی

— یادمه‌وائی پوهولای یادی مرئی کری مه‌وای

— یادمه وائی پیدا کری یادی مه پوهولای

— یارانه بوبه حاله ده

— یار ناقی صحبت ناوی

— یاربر کوخی تره که رنگ دی هیر که

- یارترماوری رنگ ریری سه‌دی به ر ردا ره

— یارچه هرخای سی رنگ دی ورك سی

— یار دیار پاره حو ری دعوایی عوسی

— یاردشپی لره دی دوسب دتنگسی لره دی

— یارله یاره بلا ربری

— یارسیلی لره دی دوسب بنگی لره دی

— یارسی دی بیدار وی رمادی استراحب وی

- یاری چه پـه سوتالوشوه بووبه شوه

- یوه حاره چه دوی کی داحاره ده په پړی کی
— یوه خطا دوه خطا ده حمله خطا
— یو خور حر خوله دل په پور خوسه
— یوه د پاور کا دوه دی لور
- دوه رستیا رسا ودل دهسمه کسی دی ځاه و
— یوه ژوندهخمله دل دی لکی خمله
— دو ستر که نردین یوه نردسا
— یوه ودیری سل اویا وریمی کیری
— دوه سپه ده ورد سپه سره هم نرسری
— دوه عوبدی که هوارهسی دیرحمد کوده په ډك سی
— یوه کمپه د دل ړپه داړی
— یوه کوه دو، اروه
— دوه لوبسه داو کی دوی لوستی ئی کوحی
— دوه ته واچوه دردلی دپا حدای
— دود سپروسه رسلوکو پو سهده
— دوه ودل کورمی درحار ههدل واسکی ورده وعوړ اوه
— یو یی خوری دل و ته مړی
— یودی وا هه دل دړی په ساردده
— یویی گتی سل بی حتی
— یویی زرده ساوی دل دی پارچاو اروی
— یودی دروهی دل بی ریسی
— دویی سروهی دل دی پی پلی
— یویی پرسال وهی ل بی پرلم

— يوحه ره لنديم يوخه سى دى كودى اوږده دى

— يوځان شرموى بل تام

— يو حودوره سگرپه رکاب دى حودى ونوله

— دوحوا ه پال دل حه اته پراگندى

— يوروى به روى

— دوساعت سركى كسه واچوه گرده ورح ده سوړ گرى

— يوسر ده سر

— دوسار اودوبرحه

— يو كارو كړه چه سل واررى

— بولاس دى حداى هعه بل به به اړوى

— يولار په حاره بل به حواره

— دولمونځ په حمه لسى هعه هم بى اماسه لسى

— دومې دى اوږه سه سل دى دور وده دى

— دوب اوږ ه لور كى به ارى تور يى ربا حوږ كرى دى

— دوسپور په سل عرير

— دو س دود مته

— يودو كى عيرت درسلو مړو سه رى

— يوواريى سل كړه بيايى به حوال كه واحوه

— دووارچه روږ شى دماحداى حبر حه حوږ سى

— يووايى سرئى دى يم بل دى وكر و كى چه په څو مى احستى دى

— يووار سر كى وايى حوبيا لمه وايى

— يوه په ساره حورى يوه په رنگا به حورى يوه په دله را دله حورى داحوا ره لا خه حورى

— يوه گه دوږى په سترگو داسمان دايره معلوميږى

ـ یو یې دې پیاڼې تل یې کارښتې

— یو یې نر کور کوي تل په صحرا

— یوې د غمه ژړل تلې د خوشحالۍ پورې خندل

— یوې بلا دلې بلاده ویل اخ

— بوې سې تلې ته ویل چې نه خم

— په نا ید یه وی هوا ید هو'

— یمې سې خوړې سرې وسې ٫رې تلې

✦ ✦ ✦ ✦ ✦ ✦ ✦ ✦ ✦